

REDAKCJA
tel. 662 061 331

ODWIEDŹ NASZ PORTAL

RYPIN-**CRY**.PL

**Bieżące informacje
z regionu
pod Twoją ręką**

RYPIN

Miasto wspiera sport

str. 2 - Aktualności

GMINA RYPIN

**Szkoła w Zakroczu
kusi rodziców**

str. 4 - Aktualności

GMINA RYPIN

**Jednogłośnie
absolutorium
w Kowalkach**

str. 6 - Aktualności

CZWARTEK
20 LUTEGO 2025

ISSN: 2544-8935

2,99 zł
w tym 5% VAT

nr 4/2025 (488)

CRY

DWUTYGODNIK REGIONU RYPIŃSKIEGO

Są elitą polskiego rolnictwa

GMINA RYPIN ▶ 7 lutego w hotelu Presidential w Warszawie odbyła się gala finałowa XXXI edycji Ogólnopolskiego Konkursu Rolnik-Farmer Roku. Wydarzenie od lat cieszy się ogromnym prestiżem

Wśród nagrodzonych gospodarzy znaleźli się Beata i Piotr Makowscy z Linnego, którzy zostali uhonorowani za swoją ciężką pracę, innowacyjność oraz wkład w rozwój nowoczesnego rolnictwa. Nagrody wręczyli Czesław Sikierski – minister rolnictwa i rozwoju wsi, Jan Szopiński – zastępca dyrektora generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, a także przedstawiciel prezydenta RP Jan Krzysztof Ardanowski, który wręczył rolnikom listy gratulacyjne.

Uroczystość była pełna wzruszeń, a wyróżnienia dla zwycięzców były wyrazem uznania za ich osiągnięcia i zaangażowanie w rozwój gospodarstw rolnych. Konkurs Rolnik-Farmer Roku promuje nowoczesne rolnictwo oraz pomysłowość i inicjatywę producentów rolnych, którzy umiejętnie dostosowują swój warsztat pracy do zmieniającego się rynku, w ramach Wspólnej Polityki Rolnej UE.

Pierwsza edycja konkursu Rolnik-Farmer Roku odbyła się

w lutym 1995 roku. W tym roku do finału zakwalifikowano 21 gospodarstw, a nagrody rozdano w 10 kategoriach. W procesie wyłaniania laureatów kapituła ocenia przede wszystkim wydajność i uzyskiwane plony, ale też wizytuje gospodarstwa, aby poznać rolników osobiście. Kandydaci zgłaszają się do konkursu osobiście oraz przez przedstawicieli Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz Ośrodków Doradztwa Rolniczego.

Beata i Piotr Makowscy to doskonały przykład rolników, którzy łączą tradycję z nowoczesnością, a ich działalność rolnicza jest przykładem skutecznego wykorzystania innowacyjnych rozwiązań w produkcji rolnej. – Są państwo elitą polskiego rolnictwa – pogratulował zwycięzcom szef resortu rolnictwa oraz podkreślił, że właśnie tacy rolnicy i przedsiębiorcy zapewniają Polsce bezpieczeństwo żywnościowe.

(AdWo), fot. nadesłane

Region

Dobra informacja dla kierowców

Mieszkańcy naszego powiatu z zadowoleniem przyjmują informacje o poprawie stanu dróg. Dzięki temu trasa jest bezpieczniejsza, a samochody w lepszym stanie.

W tym roku samorząd województwa kujawsko-pomorskiego ma zainwestować w remonty szos znaczne kwoty, również w powiecie rypińskim. Urząd Marszałkowski w Toruniu poinformował, że na modernizację dróg w naszym województwie przeznaczył pół miliarda złotych. Środki te pozwolą na remonty ponad 100 kilometrów szos rocznie.

– Zmodernizowane drogi, nowe ronda, komfortowe obwodnice, ścieżki rowerowe, bezpieczne i oświetlone przejścia dla pieszych – efekty naszych działań są widoczne na każdym kroku. Utrzymujemy dobre tempo inwestycji i zabezpieczamy na ten cel kolejne rekordowe środki, które pozwolą zrealizować nasze ambitne plany – podkreśla marszałek Piotr Całbecki.

Najwięcej, bo ponad 300 mln zł

trafi na kontynuację rozpoczętych w poprzednich latach inwestycji realizowanych w ramach Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza na lata 2021-27 oraz środków rządowych. Z tych pieniędzy zostanie dokończona rozpoczęta w zeszłym roku przebudowa drogi wojewódzkiej nr 563 Rypin – Żuromin – Mława na odcinku długości 14 km Rypin – Stępowo – granica województwa.

Na kolejnych dwóch odcinkach dróg wojewódzkich przebiegających przez nasz powiat zostanie odnowiona nawierzchnia. Pierwszy z nich to fragment trasy nr 557 na odcinku długości 6 km Kobrzyniec – Janiszewo w powiecie lipnowskim. Drugim jest odcinek długości pół kilometra z Dylewa do Zakroczu, będący fragmentem drogi nr 560.

Tekst i fot. (jd)

Miasto wspiera sport

RYPIN ▶ W minionym tygodniu burmistrz Rypina Paweł Grzybowski podpisał umowę z Rypińskim Klubem Sportowym „LECH” na realizację zadania pn. „Sport to moja pasja – organizacja szkolenia sportowego zawodników i zawodniczek RKS LECH”. Kwota przyznanej dotacji wynosi 375 tys. zł

W imieniu Klubu RKS „LECH” umowę podpisał prezes zarządu Sławomir Stefański. W spotkaniu uczestniczyli również trenerzy sekcji klubu: lekkoatletycznej – Adrian Wysocki, hokeja na trawie – Jarosław Nowak i drużyny se-

niorów – Szymon Moszczyński. Zadanie „Sport to moja pasja – organizacja szkolenia sportowego zawodników i zawodniczek RKS LECH” uzyskało dofinansowanie w wyniku rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert dla klubów

sportowych, ogłoszonego Zarządzeniem Nr 5/2025 burmistrza Rypina z dnia 16 stycznia 2025 r. na realizację celu publicznego z zakresu sportu.

(ak), fot. nadesłane

Rypin

Podziękowali za lata pracy

13 lutego br. burmistrz Rypina Paweł Grzybowski gościł „Zasłużonego dla Miasta Rypin” Jana Więczkowskiego. Spotkanie było okazją do podziękowania Panu Janowi za 35 lat pracy na rzecz dzieci i młodzieży.

Pan Jan to założyciel Modelarni HOBBY, działającej w ramach Rypińskiego Domu Kultury. Od 35 lat dzieli się swoją wiedzą

i pasją, inspirując kolejne pokolenia młodych pasjonatów modelarstwa do rozwoju, kreatywności i wytrwałości. Jego zaangażowa-

nie w kształtowanie umiejętności manualnych, technicznych i artystycznych dzieci i młodzieży jest nieocenione.

Teraz Modelarnię HOBBY, która ma swoją siedzibę w Centrum Aktywności Społecznej „Katolik”, prowadzić będzie syn, Karol Więczkowski. Pan Jan zapewnia jednak, że w dalszym ciągu będzie dzielił się swoją wiedzą i udzielał rad młodym miłośnikom modelarstwa. Życzymy zatem dużo zdrowia, sił, satysfakcji z dotychczasowych osiągnięć oraz wielu inspirujących chwil w towarzystwie wielbicieli modelarstwa.

(ak), fot. nadesłane

Rypin

Jaśniej i bezpieczniej

Trwa wymiana oświetlenia ulicznego na terenie Rypina. To inwestycja, która przyczyni się do poprawy widoczności, komfortu i bezpieczeństwa mieszkańców, a także pozwoli na oszczędności w miejskim budżecie, dzięki zastosowaniu energooszczędnych i wydajnych źródeł światła.

W ramach projektu zaplanowano wymianę starych opraw na nowe, energooszczędne oprawy LED. Łącznie wymienionych zostanie 1228 opraw ulicznych i parkowych. Wykonawcą zadania jest Energa Oświetlenie Sp. z o.o. Pro-

jekt współfinansowany jest ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych - „Rozświećmy Polskę”, edycja dziewiąta.

(ak)

fot. nadesłane

Rypin

Wystawa zdjęć w Katoliku

W minionym tygodniu w Centrum Aktywności Społecznej „Katolik” odbyło się podsumowanie projektu fotografiki i wizażystki Anny Kruszczyńskiej pn. „Poko- kochaj siebie”.

Wyjątkowe spotkanie, w którym udział wzięli m.in. burmistrz Rypina Paweł Grzybowski, połączone było z wystawą fotografii portretowej. Gospodarz miasta gratulował autorce oraz wszystkim bohaterkom wystawy, podkreślając ich piękno, siłę, odwagę i determinację. Spotkanie uatrakcyjniły występy artystyczne.

Na scenie „Katolika” zaprezentował się Chór Dobrzyńskiego Uniwersytetu Ludowego pod kie-

runkiem Magdaleny Świeżawskiej-Motylewskiej oraz sekcja teatralna Dobrzyńskiego Uniwersytetu Ludowego w spektaklu „Matki, żony, emerytki” w reżyserii Justyny Motylewskiej. Kulminacyjnym punktem spotkania było odsłonięcie fotografii przez bohaterki portretów. Goście wydarzenia mogli podziwiać 15 portretów wspaniałych kobiet, mieszanek Rypina, w tym samej autorki projektu.

(ak), fot. nadesłane

Nasi w Europejskim Korpusie Radnych

REGION ▶ We wtorek 11 lutego w Pałacu Dąbskich w Toruniu 120 delegatów gmin i powiatów z województwa kujawsko-pomorskiego odebrało z rąk marszałka Piotra Całbeckiego nominacje do Europejskiego Korpusu Radnych. Znalazły się wśród nich trzy osoby z powiatu rypińskiego

Europejski Korpus Radnych powstał dwa lata temu i jest łącznikiem między samorządem województwa a środowiskami lokalnymi. Stanowi platformą współpracy, wymiany doświadczeń i promocji dobrych praktyk ze szczególnym uwzględnieniem unijnego

wsparcia.

– Mamy nową kadencję i nową edycję Europejskiego Korpusu Radnych. Powołaliśmy go po to, by promować idee Unii Europejskiej w środowisku samorządowców. Cieszę się, że właściwie wszystkie samorządy wskazały swych przedsta-

wicieli. Każdy z nich pracując w swoim środowisku, promuje nie tylko ideę europejską, ale też możliwości pozyskiwania funduszy unijnych – mówi marszałek Piotr Całbecki przed uroczystym wręczeniem nominacji członkom EKR kadencji 2024-2029.

Wśród 120 nominowanych do pracy w korpusie znalazło się troje samorządowców z naszego powiatu: Barbara Górecka – radna powiatu rypińskiego, po raz drugi Bartosz Sobierajski – wiceprzewodniczący Rady Miasta oraz Jadwiga Watkowska – radna gminy Skrwilno.

Członkowie Europejskiego Korpusu Radnych w poprzedniej kadencji, w latach 2023-2024 spotkali się dziewięć razy i złożyli wizytę w biurze województwa kujawsko-pomorskiego w Brukseli oraz w instytucjach Unii Europejskiej.

(jd), fot. nadesłane

Powiat

Pod rękę z Łowiczem

W imieniu samorządu powiatu rypińskiego starosta Jarosław Sochacki i wicestarostka Monika Kalinowska podpisali z przedstawicielami powiatu łowickiego – starostą Marcinem Kosiorkiem i wicestarostą Krystianem Cipińskim umowę o współpracy.

W Muzeum w Łowiczu w środę 5 lutego został zawarte porozumienie o partnerstwie obu samorządów. Podpisanie umowy poprzedziło przyjęcie przez rady powiatów w Rypinie i Łowiczu uchwał o podjęciu współpracy.

– Celem współpracy z powiatem łowickim będzie budowanie tożsamości regionalnej mieszkańców oraz umacnianie wspólnoty regionalnej, tworzenie i kreowanie założeń turystycznej i kulturalnej polityki promocyjnej, gospodarczej oraz prospołecznej powiatów, wymian uczniów oraz wspólne staranie się o środki unijne i krajowe środki pomocowe – wyjaśnia starosta Jarosław Sochacki.

W wizycie w Łowiczu obojgu starostom towarzyszyli: członek za-

ządu powiatu Krzysztof Szalkowski, wiceprzewodniczący rady powiatu Maciej Grzybowski, dyrektorka Powiatowego Centrum Obsługi Oświaty Katarzyna Szczęsny, dyrektor Zespołu Szkół nr 1 im. ks. Czesława Lisowskiego w Rypinie Sławomir Pawłowski, dyrektor Zespołu Szkół nr 2 im. Unii Europejskiej w Rypinie Henryk Kiełkowski, dyrektorka Zespołu Szkół nr 3 im. Bogdana Chełmickiego w Rypinie Karolina Trzcńska, dyrektor Zespołu Szkół nr 5 im. ks. Jana Twardowskiego w Rypinie Jarosław Tomkowski oraz dyrektorka Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej Anita Suska, a także członkowie 3. Pułku Piechoty Legii Nadwiślańskiej przy Zespole Szkół nr 3 w Rypinie na czele z Jackiem Borowskim.

Uroczystość podpisania umowy o partnerstwie obu powiatów uświetnił koncert Zespołu Pieśni i Tańca Blichowiacy działającego przy Zespole Szkół Ponadpodstawowych nr 2 – Centrum Kształcenia Zawodowego im. T. Kościuszki w Łowiczu.

Łowicz dzieli od Rypina 130 kilometrów. Powiat jest położony w województwie łódzkim. Słynie przede wszystkim z kultury ludowej. Chyba każdy w naszym kraju zna wełniane pasiaki i misterne wycinanki powstające na tych terenach do dziś. W muzeum, w którym zostało podpisane porozumienie, znajdują się zbiory regionalistów ze stałą, bardzo interesującą, wystawą „Etnografia Księstwa Łowickiego”.

(jd)

Powiat

Wyremontują dwie drogi

Starostwo Powiatowe w Rypinie podało do wiadomości, że odcinki dróg Rypin-Pręczi oraz Dylewo-Rogowo zostaną wyremontowane i rozbudowane.

Droga powiatowa nr 2214C Rypin-Pręczi na odcinku Kowalki-Pręczi długości około 3 km oraz droga nr 2215C Dylewo-Rogowo, odcinek w Pręczkach o długości ponad 2 km zostaną jeszcze w tym roku doprowadzone do stanu świetności. Koszt obu inwestycji wynosi prawie 6 mln złotych, z czego połowa to dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

– W grudniu ubiegłego roku

otrzymaliśmy również pozytywną ocenę wniosku z programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 na budowę ścieżki rowerowej przy tej drodze powiatowej. Cały czas pozyskujemy środki na modernizację dróg oraz budowę ścieżek rowerowych, by nasi mieszkańcy mogli podróżować w bezpiecznych i komfortowych warunkach – zaznacza starosta Jarosław Sochacki.

Tekst i fot. (jd)

Szkoła w Zakroczu kusi rodziców

GMINA RYPIN ▶ Szkoła Podstawowa w Zakroczu z radością ogłasza rozpoczęcie rekrutacji do oddziału przedszkolnego. To doskonała okazja dla rodziców dzieci w wieku 2,5 lat; by zapewnić swoim pociechom rozpoczęcie edukacji w placówce, która kładzie duży nacisk na bezpieczeństwo, opiekę oraz indywidualne podejście do każdego malucha

WIĘCEJ ZDJĘĆ NA NASZEJ STRONIE

RYPIN-CRY.PL

Dyrekcja szkoły zapewnia, że każde dziecko będzie mogło poczuć się komfortowo i bezpiecznie w przyjaznym środowisku. Wszyscy nauczyciele i pracownicy oddziału przedszkolnego dbają o to, by maluchy były otoczone troskliwą opieką i miały zapewnione warunki sprzyjające ich rozwojowi. Dzięki niewielkim grupom, nauczyciele mają czas, aby indywidualnie zająć się każdym dzieckiem, odpowiadając na jego potrzeby i pytania.

Rodzinna atmosfera i różnorodne aktywności

Szkoła Podstawowa w Zakroczu to miejsce, gdzie panuje rodzinna i ciepła atmosfera. Każdy dzień jest pełen niespodzianek – dzieci uczestniczą w kolorowych uroczystościach, wyjściach rekreacyjnych, wybiegach, konkursach, turniejach oraz festynach rodzinnych. Uczniowie mają również okazję brać udział w imprezach organizowanych przez społeczność lokalną, co

pozwala na rozwijanie więzi i budowanie poczucia wspólnoty. Z myślą o nowoczesnym podejściu do edukacji, szkoła wyposaża klasy w tablice interaktywne oraz specjalistyczny sprzęt, w tym drukarki 3D, które umożliwiają dzieciom zdobywanie wiedzy w sposób kreatywny i angażujący. Dodatkowo, dzieci korzystają z bogatej oferty zdrowych, zróżnicowanych posiłków, które zapewniają im energię do codziennych aktywności.

Wydłużona praca świetlicy i oddziału przedszkolnego

Dzięki wydłużonym godzinom pracy oddziału przedszkolnego oraz świetlicy szkolnej, szkoła wychodzi naprzeciw potrzebom pracujących rodziców, oferując im elastyczność w kwestii odbioru dziecka. Takie rozwiązanie pozwala na większą wygodę i poczucie bezpieczeństwa dla rodzin.

– Serdecznie zapraszamy rodziców do zapoznania się z ofertą placówki i zapisania

swoich pociech na nadchodzący rok szkolny. To idealne miejsce, gdzie maluchy będą mogły rozwijać swoje pasje, uczyć się w radosnej atmosferze i czuć się kochane i doceniane – mówi dyrektor Ewa Kłosowska

Więcej informacji można uzyskać bezpośrednio w sekretariacie szkoły lub na stronie internetowej placówki oraz pod numerem telefonu 665890029.

(AdWo)

fot. nadesłane

Gmina Rogowo

Święto zakochanych w Nadrożu

14 lutego uczniowie Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Ziemi Dobrzyńskiej w Nadrożu obchodzili walentynki w wyjątkowy sposób, pełen radości, słodkości i miłych gestów.

Z tej okazji samorząd uczniowski zorganizował szereg atrakcji, które pozwoliły wszystkim uczniom poczuć magię tego wyjątkowego dnia. Nie zabrakło słodkiej kawiarinki. Na korytarzu szkolnym pojawiła się także specjalna skrzynka, do której uczniowie mogli wrzucać swoje walentynkowe listy. Wszyscy chętni mogli wysłać anonimowe lub imienne wiadomości pełne ciepłych słów, miłych życzeń czy nawet wyrazów sympatii. Skrzynka cieszyła się dużym zainteresowaniem, a potem zawartość była z dumą rozdawana adresatom, wywołując uśmiechy na twarzach obdarowanych.

Dodatkowo dla wszystkich chętnych przygotowano ściankę do robienia pamiątkowych zdjęć, na

której uczniowie mogli uwiecznić wspólne chwile w walentynkowej atmosferze. Kolorowe serca, balony i ozdoby wprowadziły wszystkich w romantyczny nastrój, a zdjęcia stały się miłą pamiątką z tego wyjątkowego dnia. Wszystkie te inicjatywy miały na celu nie tylko świętowanie walentynki, ale również promowanie atmosfery przyjaźni i miłości w szkole. Samorząd uczniowski zadbał o to, by w tym dniu nikt nie czuł się samotny i każdy mógł poczuć się doceniony. Na zakończenie dnia uczniowie życzyli sobie nawzajem samych pogodnych i pełnych miłości dni, a atmosfera szkoły była pełna uśmiechów i serdeczności.

(AdWo), fot. nadesłane

Marszałkowska polityka senioralna

ARTYKUŁ SPONSOROWANY ▶ Bransoletki życia ratują w sytuacjach zagrożenia i dają poczucie bezpieczeństwa, domy pobytu zapewniają opiekę, rehabilitację i towarzystwo, a programy profilaktyczne pomagają dbać o zdrowie. Kujawsko-Pomorskie to region, w którym seniorzy mogą liczyć na wsparcie. Samorząd województwa konsekwentnie rozwija inicjatywy poprawiające jakość życia starszych mieszkańców – co piąty z nich ma 65 lat lub więcej

– Potrzeby seniorów są różne, tak jak różni są sami seniorzy. Uwzględniając to nasze propozycje dla tej grupy wiekowej – te istniejące i te, które przygotowujemy – zaznacza marszałek Całbecki.

Marszałkowski program opiekuńczy – bransoletki życia

Najbardziej spektakularnym, budzącym duże zainteresowanie elementem marszałkowskiego programu opiekuńczego jest teleopieka

domowa, oparta na tak zwanych bransoletkach życia, czyli noszonych na nadgarstku mobilnych urządzeniach do przywoływania pomocy.

Kujawsko Pomorskie Telecentrum w 2024 roku: 5 404 wezwania wysłane z bransoletek życia, z czego 2 843 stanowiły alarmy wywołane wciśnięciem przez użytkownika przycisku SOS na opasce; 2 561 alarmów upadkowych; 296 interwencji u uczestników projektu; 88 wezwań

służb ratunkowych. Uzupełnieniem są koordynowana przez Fundację Ekspert-Kujawy z Inowrocławia pomoc sąsiedzka i przygotowywana przez Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu opieka telemedyczna.

Programy profilaktyczne

Województwo kujawsko-pomorskie realizuje szereg programów profilaktycznych skierowanych do seniorów:

Kujawsko-Pomorski Program Badań Przesiewowych w Kierunku Tętniaka Aorty Brzuszej: skierowany do mężczyzn w wieku 65-74 lat, palących papierosy; wykonano 771 badań(2023 rok) wykrywając 37 tętniaków aorty brzuszej; od początku realizacji programu w 2012 r. przebadano 8 491 osoby, wykrywając 482 nieprawidłowości.

Program profilaktyki zakażeń pneumokokowych dla osób dorosłych: skorzystało 1 929 seniorów (w 2024 roku).

Program zapobiegania upadkom: ukierunkowany na poprawę sprawności fizycznej i edukację zdrowotną; skierowany do osób w wieku od 60. roku życia; w latach 2018-2024 objęto nim 5 191 seniorów. Szacuje się, że w 2025 roku programem zostanie objętych około 1 073

seniorów.

W tym roku seniorzy również będą mogli skorzystać z tych programów.

Domu Dziennego Pobytu

W regionie działają także miejsca, gdzie seniorzy mogą aktywnie i twórczo spędzać czas, rozwijać swoje pasje i nawiązywać relacje. W domach dziennego pobytu osoby starsze znajdują, nie tylko dobre dusze, ale również mogą uzyskać niezbędną pomoc w codziennym funkcjonowaniu. Dzięki dofinansowaniu z Regionalnego Programu Operacyjnego w perspektywie unijnej 2014-2020: zrealizowano ponad 90 takich projektów na łączną kwotę blisko 230 mln złotych.

Tylko w ramach jednego projektu „Kujawsko-Pomorska Sieć Dziennych Domów Pomocy”, współfinansowanego z Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza na lata 2021-2027, powstanie czternaście nowych placówek oraz sfinansowane zostanie działanie dwudziestu istniejących tego typu domów, m.in. w Przysieku (powiat toruński), Górznie (powiat brodnicki), Krzyżówkach (powiat lipnowski), Izbicy Kujawskiej (powiat włocławski) i Starym Korbryńcu (powiat rypiński). W 2024 roku w ramach tego projektu DDP

powstały w powiecie brodnickim w miejscowości Ciche i Michałki.

Seniorzy w regionie – liczby i wyróżnienia

Dane za 2023 rok pokazują, że w województwie kujawsko-pomorskim mieszkało 419 osób, które ukończyły 100 lat, w tym 319 kobiet i 100 mężczyzn. Spośród nich 259 mieszkało w miastach, a 160 na wsiach. Marszałek województwa honoruje stuletnich mieszkańców regionu od 2018 roku, medal Unitas Durat Palatinatus Cuiaviano-Pomeraniensis odebrało do dziś ponad czterystu czterdziestu nestorów. Informacje o akcji umieszczane są w zakładce Rówieśnicy Niepodległej na kujawsko-pomorskie.pl.

Z danych Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy wynika, że na koniec czerwca ubiegłego roku w województwie kujawsko-pomorskim mieszkały 1 990 323 osoby. Blisko 409 tys. mieszkańców regionu (243 tys. kobiet i 166 tys. mężczyzn) miało 65 lat lub więcej, stanowiąc 20,6% ludności województwa. Liczba osób w wieku 85 lat i więcej wynosiła ponad 41 tys., z czego prawie 30 tys. stanowiły kobiety, a 11 tys. mężczyźni.

(artykuł sponsorowany)

Artykuł sponsorowany

Imponujące zaawansowanie FEdKP, finisz PROW

Środki z programów unijnych wciąż stanowią napęd dla naszej gospodarki i dają możliwość realizacji istotnych działań prorozwojowych. Dlatego cieszą zarówno tempo wdrażania naszego programu regionalnego, Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza, jak i imponujące efekty projektów Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

FEdKP: 40 proc. na koniec roku

Blisko pół tysiąca podpisanych umów i kontraktację na poziomie 3 mld złotych (41 proc. alokacji), którymi podsumowano w programie regionalnym perspektywy 2021-2027 ubiegły rok, należy uznać za więcej niż zadawalające. Ten wysoki poziom zaawansowania kontraktacji w kilkanaście miesięcy od podpisania pierwszej umowy o dofinansowanie związany jest m.in. ze znacznymi środkami FEdKP przekazanymi Kujawsko-Pomorskiemu Funduszowi Rozwoju z przeznaczeniem na nisko oprocentowane i częściowo umarzane pożyczki.

Zakładany efekt to inwestycje rozwojowe niewielkich przedsiębiorstw oraz przedsięwzięcia w dzie-

dzinie modernizacji energetycznej, energetyki opartej o odnawialne źródła oraz transformacji w kierunku gospodarki w obiegu zamkniętym. Pierwsze pożyczki, z pulą 50 mln złotych – dla małych i średnich przedsiębiorstw, dedykowane przede wszystkim start-upom, firmom planującym wdrożyć innowacyjne rozwiązania lub uruchomić/zwiekszyć eksport – zostały uruchomione pod koniec roku.

Wśród zakontraktowanych w ubiegłym roku projektów są także m.in. stworzenie sieci nowych domów dziennego pobytu dla niesamodzielnych osób starszych (13 nowych plus utrzymanie 20 funkcjonujących), prace rewitalizacyjno-odtworzeniowe w zespole pałacowo-parkowym w podtoruńskiej

Nawrze, granty eksportowe dla małych i średnich przedsiębiorstw, zakupy sprzętu i wozów bojowych dla ochotniczych straży pożarnych, utworzenie lokalnych centrów usług społecznych, rozwiązania deinstytucjonalizujące system opieki nad osobami niesamodzielnymi w Toruniu i rozbudowa Akademii Nauk Stosowanych we Włocławku.

Imponujące było też w ubiegłym roku tempo wdrażania segmentu dedykowanego inicjatywom lokalnym (RLKS, rozwój lokalny zarządzany przez społeczność). 61 podpisanych już umów o finansowanie projektów ma łączną wartość 150 mln złotych (65 proc. alokacji).

PROW na ostatniej prostej

Ubiegły rok był czasem ostatnich konkursów w naszym regio-

nalnym segmencie Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 (PROW jest w całym kraju realizowany z poślizgiem niezależnym od regionów). W ramach 2,5 tysiąca umów o dofinansowanie zakontraktowano 681 mln złotych, 100 proc. przyznanej alokacji. (Już w styczniu 2025 Urząd Marszałkowski otrzymał dodatkowe środki na projekty z listy rezerwowej w segmencie gospodarki wodno-ściekowej i spodziewa się kolejnych na budowę zbiorników retencyjnych.)

Ubiegłoroczny „dorobek” PROW to m.in.: 9 km nowych wodociągów; 8 km nowych systemów kanalizacyjnych; 159 nowych przydomowych oczyszczalni ścieków; 2 nowe komunalne oczyszczalnie ścieków; 2 stacje uzdatniania wody (jedna nowa i jed-

na zmodernizowana);

24 km zmodernizowanych dróg lokalnych; inwestycje w 19 obiektach kulturalnych (m.in. domach kultury i bibliotekach); 149 inwestycji w zakresie przestrzeni publicznej (m.in. boiska, place zabaw, parki, infrastruktura turystyczna); 247 nowych firm; 296 nowych miejsc pracy.

Wśród sfinansowanych inwestycji są na przykład stacja wędkarska nad Jeziorem Pakoskim w powiecie inowrocławskim, nowe systemy grzewcze w pięciu wiejskich świetlicach w gminie Sępólno Krajeńskie w powiecie sępoleńskim, rozbudowa placu zabaw w Zakrzewie w powiecie aleksandrowskim i budowa małej architektury rekreacyjnej w Choceniu w powiecie włocławskim.

(artykuł sponsorowany)

Jednogłośnie absolutorium w Kowalkach

GMINA RYPIN ➤ W sobotę 8 lutego w remizie Ochotniczej Straży Pożarnej w Kowalkach odbyło się walne zebranie członków jednostki. Nie zabrakło wielu miłych i ciepłych słów

Spotkanie, które było okazją do podsumowania działalności OSP w ubiegłym roku, otworzył prezes Rafał Oręadowski, witając przybyłych gości i członków straży. Na protokołanta obrad wybrano druhnę Beatę Nejno, a następnie przystąpiono do szczegółowego omówienia działalności jednostki. Wiceprezes druha Mateusz Oręadowski przedstawił sprawozdanie z działalności jednostki z minionym roku.

W 2024 roku OSP Kowalki wyjeżdżała do zdarzeń 92 razy. Interwencje obejmowały 17 pożarów, 62 miejscowe zagrożenia, 5 fałszywych alarmów, 7 zdarzeń medycznych oraz 1 zabezpieczenie rejonu operacyjnego Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Rypinie. Rok ubiegły to również okres dużych sukcesów dla jednostki. Dzięki funduszom przeznaczonym dla jednostek OSP włączonych do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego (KSRG), zakupiono nowoczesną motopompę pływającą Niagara. Z budżetu sołeckiego udało się zakupić radiotelefon Motorola DP4600e, a z budżetu gminy oraz środków własnych zakupiono niezbędne umundurowanie i sprzęt ratowniczy, co znacznie poprawiło gotowość bojową jednostki.

Działalność młodzieżowa i kobieca

W OSP Kowalki aktywnie działają również młodsze pokolenia. Przy jednostce funkcjonuje Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza im. druha Zygmunta Słomińskiego, Kobieca Drużyna Pożarnicza oraz Amatorski Zespół Mażorettek „Kowalkowianki”. Te grupy pełnią istotną rolę w integracji społecznej oraz kształtowaniu postaw prospołecznych i ratowniczych u najmłodszych.

Wyróżnienia i nagrody dla strażaków

Podczas zebrania wyróżniono

strażaków, którzy najczęściej wyjeżdżali do działań ratowniczo-gaśniczych w 2024 roku. Nagrody w postaci okolicznościowych dyplomów uznania oraz upominków strażackich otrzymali: Mateusz Oręadowski, Paweł Tęgowski, Tomasz Zdrodowski, Przemysław Wiśniewski, Dawid Łukowski, Piotr Oręadowski, Kamil Jaworski, Maciej Kopaczewski, Paulina Marynowska oraz Miłosz Soliński. Ponadto, odznakę „Za wysługę 65 lat” otrzymał druha Jędrzej Zimnicki, którego wieloletnia służba zasługuje na szczególne wyróżnienie.

Zaproszeni goście

W walnym zebraniu uczestniczyli liczni goście, w tym przedstawiciele władz lokalnych i samorządowych. Wśród zaproszonych znaleźli się: radny sejmiku Paweł Zgórzyński, wójt gminy Rypin Janusz Tyburski, sekretarz Mariusz Paprocki, przewodniczący Rady Gminy Rypin Paweł Śmiechewicz, radna Renata Kopaczewska, członek Zarządu Oddziału Wojewódzkiego ZOSP RP w Toruniu st. bryg. w stanie spoczynku druha Mariusz Sztuczka, zastępca Komendanta Powiatowego PSP w Rypinie kpt. Marcin Czarnecki,

prezes Oddziału Powiatowego ZOSP RP w Rypinie druha Jan Pankowski, prezes Oddziału Gminnego ZOSP RP w Rypinie druha Tomasz Jezierski, wiceprezes Zarządu Oddziału Gminnego ZOSP RP w Rypinie druha Wojciech Czapliński, prezes Wiejskiej Ochotniczej Straży Pożarnej w Zakroczu druha Ireneusz Wiśniewski. Wśród obecnych byli także pracownicy Urzędu Gminy Rypin ds. ochrony przeciwpożarowej, promocji oraz dyrektorzy lokalnych szkół i bibliotek.

Podsumowanie i plany na przyszłość

Zebranie zakończono dyskusją na temat dalszego rozwoju jednostki, planów na rok 2025 oraz potrzeb związanych z modernizacją wyposażenia. Strażacy podkreślili, że OSP Kowalki z każdym rokiem staje się coraz bardziej profesjonalna i gotowa na szybkie reagowanie w sytuacjach kryzysowych. Dzięki wsparciu lokalnych władz i społeczności, jednostka będzie w stanie kontynuować swoją misję ratowania życia i mienia mieszkańców gminy Rypin. Na zakończenie prezes Rafał Oręadowski podziękował wszystkim za obecność i zaangażowanie w działalność OSP Kowalki.

Tekst i fot. (AdWo)

Gmina Rypin

Braterstwo i zabawa w Sadłowie

W sobotni wieczór 15 lutego w remizie w Sadłowie odbył się długo oczekiwany Gminny Bal Strażaka Ochotnika.

Wydarzenie zgromadziło drużny, druhow oraz licznych gości, którzy spędzili niezapomnianą noc w atmosferze dobrej zabawy, szacunku i wdzięczności za codzienną służbę. Uroczystego otwarcia imprezy oraz powitania wszystkich uczestników dokonał prezes Zarządu Oddziału Gminnego

ZOSP w Rypinie, druha Tomasz Jezierski. W swoim przemówieniu podkreślił znaczenie działalności Ochotniczych Straży Pożarnych w regionie, zaznaczając, jak ważną rolę pełnią strażacy w życiu lokalnej społeczności.

Jednym z ważniejszych momentów wieczoru było podziękowanie dla Kingi Śmiechewicz, pracownika Urzędu Gminy Rypin ds. ochrony przeciwpożarowej, za jej niezastąpioną pomoc przy organizacji balu. W dowód uznania za zaangażowanie i współpracę wręczono jej bukiet pięknych kwiatów, a obecni członkowie zarządu wyrazili swoją wdzięczność za

wkład w przygotowanie tego wyjątkowego wydarzenia. Wspaniała atmosfera balu nie mogła odbyć się bez odpowiedniej oprawy muzycznej, którą zapewnił DJ. Wieczór upłynął w rytmach energicznych utworów, a goście bawili się do wczesnych godzin porannych, ciesząc się smacznymi potrawami

i towarzystwem przyjaciół.

To wydarzenie po raz kolejny pokazało, jak ważna jest integracja strażaków oraz ich rodzin, a także jak wielką wartość mają wspólne inicjatywy, które wzmacniają poczucie wspólnoty i solidarności.

(AdWo), fot. nadesłane

Na wesoło w Cetkach

GMINA RYPIN ▶ W sobotę 8 lutego w świetlicy wiejskiej w Cetkach odbyło się wyjątkowe spotkanie mikołajkowe, które dostarczyło najmłodszym mieszkańcom wsi niezapomnianych chwil radości

Wydarzenie, zorganizowane z inicjatywy sołtysa, Rady Sołectkiej oraz Koła Gospodyń Wiejskich, przyciągnęło wielu zainteresowanych, tworząc atmosferę wspólnego świętowania. Dzięki staraniom organizatorów, mali uczestnicy spotkania mogli liczyć na szereg atrakcji, które sprawiły, że był to dzień pełen

uśmiechów.

O dobrą zabawę zadbał profesjonalni animatorzy, którzy przygotowali liczne gry, konkursy i zabawy, angażując dzieci w różnorodne aktywności. W świetlicy rozstawiono dmuchany zamek, który stał się ulubioną atrakcją maluchów, zapewniając im wiele godzin rado-

WIĘCEJ ZDJĘĆ NA NASZEJ STRONIE

RYPIN-CRY.PL

ści i aktywności fizycznej. Dzieci bawiły się w najlepsze, skacząc, biegając i spędzając czas w towarzystwie swoich rówieśników. Oczywiście nie zabrakło również słodkości – dla wszystkich dzieci przygotowano poczęstunek, który umilił zabawę.

– Jestem szczęśliwy, że mogliśmy zorganizować takie spo-

tkanie dla naszych najmłodszych mieszkańców. Dziękuję wszystkim, którzy pomogli w przygotowaniach, szczególnie Radzie Sołectkiej oraz Kołu Gospodyń Wiejskich w Cetkach bez których to wydarzenie nie mogłoby się odbyć. Cieszę się, że udało się stworzyć przestrzeń, gdzie dzieci mogą się bawić i czuć się

bezpiecznie. To było naprawdę magiczne mikołajkowe spotkanie, pełne uśmiechów i radości – mówi sołtys Radosław Więkowski.

Wydarzenie to przypomniało o sile wspólnoty i radości płynącej z organizowania takich lokalnych inicjatyw.

(AdWo), fot. nadesłane

Rypin

Seniorzy na parkiecie

W sobotnie popołudnie 8 lutego rypińskie stowarzyszenie Aktywny Senior zorganizowało wyjątkową zabawę karnawałową, która zgromadziła licznych uczestników w Centrum Aktywności Społecznej „Katolik”.

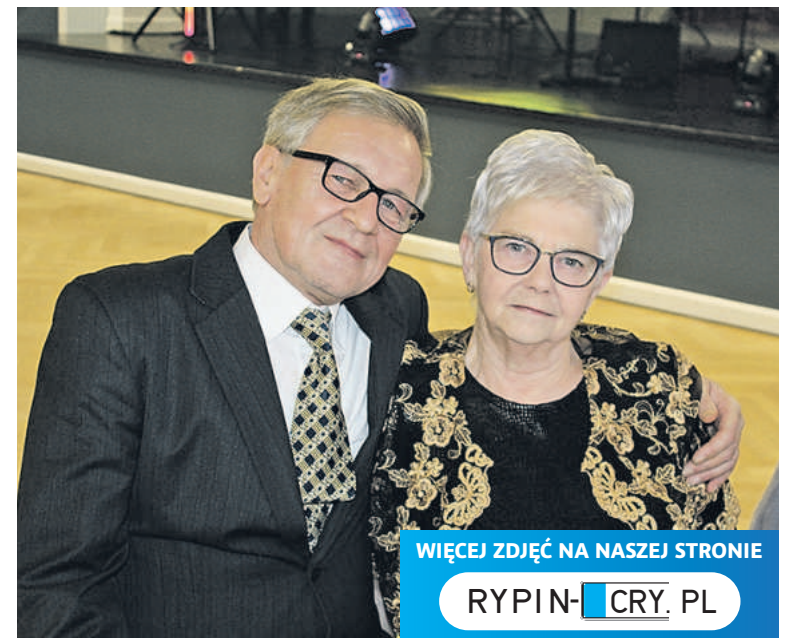
Wydarzenie stało się doskonałą okazją do integracji, wspólnej zabawy i tanecznych rytmów, które porwały wszystkich przybyłych. Zabawę poprowadził zespół Liberta z Rypina, który swoją muzyką stworzył niezapomnianą atmosferę. Seniorzy chętnie angażowali się w zabawę, tańcząc

w rytm ulubionych melodii. Impreza trwała w najlepsze, a na parkiecie nie brakowało osób, które z uśmiechem na twarzy spędzały czas, ciesząc się wspólnym świętowaniem.

Na wydarzeniu nie zabrakło także rozmów i wspólnych chwil radości. Seniorzy mieli okazję wymienić się doświad-

ceniami i dzielić wspomnieniami. Sobotnie wydarzenie udowodniło, że wiek nie jest przeszkodą do świetnej zabawy, a wręcz przeciwnie – seniorzy potrafią stworzyć niepowtarzalną atmosferę, pełną radości i entuzjazmu.

– To był czas pełen radości, tańca i wspólnych rozmów.

WIĘCEJ ZDJĘĆ NA NASZEJ STRONIE

RYPIN-CRY.PL

Cieszymy się, że po raz kolejny udało się stworzyć przestrzeń, w której nasi członkowie mogli się integrować i bawić. Dziękujemy wszystkim, którzy przyszli, oraz zespołowi Liberta za wspaniałą oprawę muzyczną – mówi prezes stowarzyszenia Jadwiga Dąbrowska.

Impreza karnawałowa była

doskonałym dowodem na to, jak ważne są takie wydarzenia w życiu seniorów, które pozwalają im cieszyć się aktywnością, towarzystwem i przede wszystkim dobrą zabawą. Z niecierpliwością czekamy na kolejne spotkania w tak wspaniałej atmosferze.

Tekst i fot. (AdWo)

Co pozostawimy po sobie?

RYPIN ▶ Pierwsze w tym roku spotkanie Klubu Filozoficznego działającego przy Miejsko-Powiatowej Bibliotece Publicznej w Rypinie odbyło się w poniedziałek 3 lutego i było poświęcone naszej odpowiedzialności moralnej za przyszłe pokolenia

WIĘCEJ ZDJĘĆ NA NASZEJ STRONIE

RYPIN-CRY.PL

Temat dyskusji zaproponował Hubert Grzywiński który też przygotował interesującą prezentację oraz prowadził spotkanie wraz z Markiem Taczyńskim, dyrektorem księżnicy. Autor prezentacji wyjaśnił na wstępie czym jest odpowiedzialność międzypokoleniowa:

– To idea mówiąca, że każde pokolenie powinno troszczyć się o świat, który pozostawia następnym generacjom. Dotyczy ona aspektów materialnych, kulturowych, technologicznych, etycznych, w tym praw człowieka.

Jakie są zatem współczesne

wyzwania, którym należy sprostać myśląc o przyszłych pokoleniach, ale też żyjących obecnie? Według prelegenta są to m.in: zmiany klimatyczne i złe decyzje podjęte w przeszłości. Hubert Grzywiński zastanawiał się również nad naszym podejściem do odpowiedzialności.

– Czy ma to być skupienie się na bieżących potrzebach bez uwzględnienia przyszłości, czy mamy moralny obowiązek pozostawienia świata w dobrym stanie? Czy przyszłe pokolenia mają prawo do czystego środowiska, zasobów naturalnych i dostępu do edukacji?

– rozważał mówca.

Na zakończenie prezentacji padły kolejne pytania: Jak wyobrażamy sobie świat przyszłości, w którym chcemy, aby żyły przyszłe pokolenia? Czy mamy prawo decydować o losie przyszłych pokoleń, czy powinniśmy zostawić im swobodę wyboru? Jakie decyzje dziś mają największy wpływ na przyszłość? Jaką rolę odgrywają technologie, edukacja i wartości kulturowe w kształtowaniu przyszłości? Czy indywidualne działania są wystarczające, czy konieczne są zmiany systemowe? Jakie powinny to być

zmiany?

Kolejną listę pytań przygotował szef rypińskiej biblioteki – Marek Taczyński: Czy zgadzasz się z cytatem: „Złe czasy tworzą silnych ludzi, silni ludzie tworzą dobre czasy, dobre czasy tworzą słabych ludzi, a słabi ludzie tworzą złe czasy”? Czy uważasz, że dziedzictwo, które otrzymaliśmy od poprzednich pokoleń, było odpowiednio przygotowane na potrzeby przyszłości? Dlaczego tak, dlaczego nie? Jakie zasoby – materialne, kulturowe lub wartości – chciałbyś przekazać przyszłemu pokoleniom? Dlaczego są

one dla Ciebie ważne? Czy przyszłe pokolenia mają prawo do osądzania nas za to, co po sobie zostawimy? Jakie działania podejmujemy dzisiaj, które mogą być oceniane przez nich pozytywnie, a jakie negatywnie?

Na powyższe pytania starali się odpowiedzieć klubowicze, często posługując się przykładami ze swojego życia. Dyskusja była wyjątkowo gorąca, a wzięli w niej udział nie tylko ludzie, ale również sztuczna inteligencja. O szczegółach tej debaty napiszemy w następnym wydaniu naszego dwutygodnika.

Tekst i fot. (jd)

Rypin

Wieści ze sztabu WOŚP

W tym roku Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy zagrała po raz 33. Za pieniądze ze zbiórek zostaną doposażone placówki medyczne, co umożliwi skuteczniejszą i szybszą pomoc dzieciom chorującym na nowotwory.

Fundacja wesprze również leczenie nieonkologicznych schorzeń hematologicznych, które są jednymi z najczęstszych chorób przewlekłych u małych pacjentów. W Rypinie sztab WOŚP mieścił się w Zespole Szkół nr 2 im. Unii Europejskiej. Jego szefową była Aneta Westfal.

Dzięki zaangażowaniu wszystkich wolontariuszek i wolontariuszy udało się zorganizować

liczne licytacje, na których do wygrania były vouchery: 2 na kurs barmański, 5 na godzinę nauki pływania i 1 na zabieg oczyszczania wodorowego. Był też szkolny kiermasz z przysmakami, mecz piłki nożnej halowej w RCS-ie, a w dniu finału pokazy strażackie. Rypiński sztab wciągnął we wspólne granie nie tylko uczniów Ekonomika, ale też samorządowców, policjantów i strażaków,

o czym pisaliśmy w poprzednim wydaniu „CRY”.

W piątek 7 lutego wolontariuszki i wolontariusze ze sztabu nr 7848 z Zespołu Szkół nr 2 im. Unii Europejskiej w Rypinie poinformowali o ilości środków, które udało się zgromadzić. Okazało się, że został pobity kolejny rekord. Zebrano aż 32 137,85 zł.

– Kochani, pięknie zagraлиście, było kolorowo, radośnie i bezpiecznie. Chylimy czoła i dziękujemy, że jesteście z nami. Teraz odpoczywajcie do kolejnego finału, bo, jak wiecie, gramy do końca świata i o jeden dzień dłużej! – zwróciła się do wszystkich, którzy grali z Orkiestrą jej rypińska dyrygentka Aneta Westfal.

Siema!

(jd)

fot. ZS nr 2

Gmina Brzuze

Ferie wśród książek

W gminie Brzuze podczas zimowego odpoczynku dzieci miały możliwość uczestnictwa w zajęciach zorganizowanych przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Ostrowitem i jej filię w Ugoszczu.

Podczas ferii młodzi mieszkańcy gminy korzystali z różnorodnych form spędzania czasu w księżnicach w ramach przedsięwzięcia „Zimowe zabawy z biblioteczną szufladą”. W trakcie zajęć dzieci tworzyły torty i ciastka z gąbek, robiły kalendarze na ten rok, malowały zimowe pejzaże gąbkami, na które naklejały wy-

cięte z papieru budynki i drzewa, rozwiązywały krzyżówki i rebusy.

– To były miłe i bardzo kreatywne spotkania. Każdy z uczestników otrzymał dyplom za aktywny udział w zajęciach oraz słodki upominek – informują organizatorzy, zapraszając dzieci za rok na podobne zajęcia.

(jd), fot. GBP

DWUTYGODNIK REGIONALNY

ROZRYWKA: str. 20-21

CZWARTEK 20.02.2025 r.

KALENDARIUM: str. 24

Świętowali złote gody w gminie Tłuchowo więcej na str. 12

Na poniedziałkowym (17 lutego) posiedzeniu sejmik przyjął uchwałę o połączeniu funkcjonujących obecnie trzech wojewódzkich ośrodków medycyny pracy w jedną strukturę z poradniami w Bydgoszczy, Toruniu i Włocławku, a także podsumowanie wydarzeń naszego Roku Kobiet Odważnych.

Przygotowywana fuzja, której efektem będzie powołanie regionalnego Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Medycyny Pracy (KPOMP), pozwoli na ujednolicenie i podwyższenie standardów świadczonych usług medycznych, poszerzenie oferty badań diagnostycznych oraz obniżenie kosztów (według szacunków o 900 tys. złotych rocznie, co powinno zapewnić jednostce płynność finansową) przy niezmnieszonej liczbie zatrudnienia personelu medycznego i większej dostępności świad-

czeń. W debacie przed dzisiejszym głosowaniem podkreślano m.in., że chodzi wyłącznie o połączenie administracyjne, a decyzja o połączeniu jest związana ze złą sytuacją finansową ośrodków w Bydgoszczy i Włocławku.

Zabierając głos w imieniu zarządu województwa marszałek Piotr Całbecki zapowiedział poważną inwestycję modernizacyjną w poradniach KPOMP w Bydgoszczy. Ponownie też podkreślił, że zmiana organizacyjna struktury wojewódzkiej służby medycyny pracy doprowadzi m.in. do poprawy

dostępności i poszerzenia jej oferty. Skarbnik województwa Paweł Adamczyk poinformował, że nowa instytucja nie przejmie deficytu finansowego obecnych WOMP-ów, zostanie on pokryty z budżetu województwa.

Ideą ubiegłorocznego wojewódzkiego Roku Kobiet Odważnych było oddanie hołdu wszystkim związanym z naszym regionem znanym i nieznanym odważnym kobietom, żyjącym dawniej i współcześnie, ze szczególnym uwzględnieniem tych postaci, które miały i mają istotny wpływ na

rzeczywistość i bieg historii.

Sejmik zatwierdził darowiznę na rzecz gminy Świecie niewielkiej działki należącej do Wojewódzkiego Szpitala Zdrowia Psychicznego (z przeznaczeniem na rozbudowę lokalnego środowiskowego domu samopomocy) i korektę wysokości opłat za egzaminy na prawo jazdy (chodzi o niewielkie podwyżki związane przede wszystkim z inflacją) oraz nowelizację regulaminu stypendiów uczniowskich w marszałkowskim programie „Prymus Pomorza i Kujaw Plus”.

(red)

Górska kraina światła
więcej na str. 10

Wyczekiwanie
na okienko pogodowe
więcej na str. 11

Inwestują w nowoczesny
tabor kolejowy
więcej na str. 12

Górska kraina światła

TURYSTYKA ➤ Do 16 marca na Gubałówce w Zakopanem dostępna jest kraina światła z prawie dwoma milionami ekologicznych lampek ledowych. Miejsce warte jest odwiedzenia

Gubałówka sama w sobie robi wrażenie i jest miejscem, którego nie można ominąć, będąc w Zakopanem. To 1123 metry n.p.m., z najwyższej w Polsce położoną piaszczystą plażą, ławeczkami, leżakami, restauracjami i kawiarniami, górską muzyką. Niewątpliwie Gubałówka należy do najpopularniejszych szczytów, prowadzą na nią trasy piesze i kolejka linowo-terenowa.

Bilet na dojazd w jedną stronę to wydatek 28 złotych, ulgowy to 22 złote. Wielu tu-

rystów w górę idzie pieszo, by wrócić wagonikiem lub odwrotnie. Można kupić bilet góra-dół za 35 złotych normalny lub 28 złotych ulgowy. Na Gubałówce mile widziane są czworonogi, za przejazd obustronny psą płacimy 10 złotych, w jedną stronę 5 złotych.

Na szczycie czekają na nas aleje spacerowe, obecnie śnieg, jeśli nie naturalny, to sztuczny, dostarczany na bieżąco przez armatki śnieżne. Zimą Gubałówka słynie z pięknej polany do jazdy na nartach, z wycią-

giem orczykowym, z torów zjazdowych snowgubbing (dla opon) czy snowparku. Atrakcji zimowych nie brakuje.

Do 16 marca codziennie od godziny 16.00 Gubałówka zamienia się w Krainę Światła. Im później wjedziemy, tym lepiej, bo efekt najpiękniejszy jest po zmroku. Już przy dolnej stacji Gubałówki czekają na turystów niepowtarzalne świetlne sanie, taternicy czy kufel piwa. Przy dolnej stacji jest też parking i miejsce widokowe. Są również kasy, ale bilety warto ku-

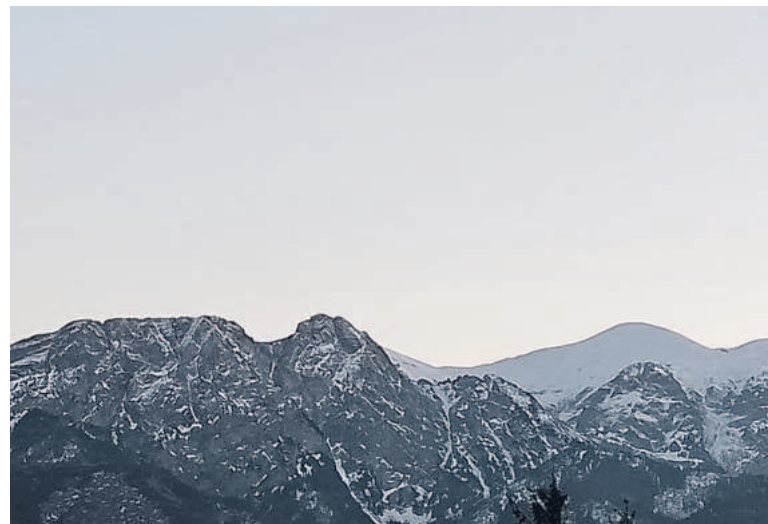
pić elektronicznie, by nie tracić czasu na stanie w kolejkach. Posiadany bilet wystarczy zeskanować przy wejściu i wjeżdżamy wagonikiem na szczyt Gubałówki, rozświetlonej obecnie i jeszcze piękniejszej. Pasjonaci fotografii i dzieci korzystają z ramek świetlnych czy postaci, jest niezwykle gwiazdny tunel tysiąca światła i wiele innych iluminacji.

O każdej porze roku Gubałówka to najlepsze miejsce widokowe na Zakopane i Tatry. Czas pobytu na szczycie

nie jest ograniczony biletami. Można zaspokoić najbardziej wyrafinowane gusta całych rodzin, bo coś dla siebie znajdzie każdy. Na szczycie nie brakuje także kramów z pamiątkami, które można również nabyć na ogromnym zakopiańskim targowisku, zlokalizowanym przy dolnej stacji kolei.

Wagonik kolei linowo-terenowej kursuje codziennie od godziny 8.00 do godziny 21.30. Polecamy.

Tekst i fot.
Lidia Jagielska

Wyczekiwanie na okienko pogodowe

UPRAWY ▶ Patrzenie na prognozę pogody to jedno ze stałych zajęć rolników latem, ale także na przełomie lutego i marca. Od średniej dobowej temperatury powietrza zależy, kiedy będzie można rozpocząć stosowanie nawozów azotowych w lutym

Prawo mówi, że w lutym nawożenie azotem można rozpocząć pod warunkiem, że średnia dobowa temperatura powietrza przekroczy próg 3°C. W przypadku pozostałych upraw (w tym jarych) ta średnia dobowa temperatura powietrza przekroczyć musi 5°C. Przejście przez wskazane progi temperatury następuje po pięciu dniach, w których występowało przekroczenie średniej dobowej temperatury odpowiednio 3°C

lub 5°C. Aby w danym powiecie wprowadzono możliwość wcześniejszego stosowania nawozów azotowych, na 95% powierzchni powiatu muszą zostać przekroczone wskazane temperatury.

To dość skomplikowane, ale Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej publikuje aktualizowane codziennie mapy informujące, w którym powiecie dopuszcza się już stosowanie nawozów. Należy jednak postąpić także dobrą praktyką

rolną i nie stosować nawozów na zamrożony grunt lub śnieg, nawet jeśli mapy mówią o osiągnięciu minimalnego progu temperatury.

Według stanu na 15 lutego w naszym województwie nawozy można już stosować w okolicach Bydgoszczy i Świecia. Najbliżej nas położonym powiatem z dopuszczonym stosowaniem nawozów jest chełmiński.

(pw)

Finanse

Losowa, ale dobra ocena

Wnioski o premie dla młodych rolników trafiają do losowych biur Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Wątpliwości rolników wzbudził proces ich oceny, a dokładniej miejsce oceny.

Młodzi rolnicy mogą starać się o premie w wysokości nawet 200 tys. zł. Możliwe było wnioskowanie o dofinansowanie zakupu nowych maszyn, powiększenie gospodarstwa rolnego, kupno zwierząt, budowę nowych obiektów, itd. Wnioski składane przez rolników za pośrednictwem systemu informatycznego

trafiały do weryfikacji losowo do różnych biur ARiMR w całej Polsce. Przykładowo wniosek spod Lipna może trafić w okolice Lublina. Samorząd rolniczy obawia się, że urzędnikom z innego krańca kraju czasem trudno będzie zrozumieć specyfikę gospodarstw w innym regionie. W efekcie mogą podważać

zasadność zakupu wskazanego we wniosku.

Rząd zmienił procedury i wnioski obsługiwane są nadal w losowych biurach, ale na terenie województwa. Wnioski są oceniane według tych samych kryteriów, więc zapewnienia to jednolitą ocenę.

(pw)

Zwierzęta

Strefa różowa rozszerzona

Afrykański Pomór Świń pojawił się ponownie blisko nas, bo w powiecie toruńskim.

Ognisko groźnej choroby wykryto w gminie Chełmża. Konieczne stało się wprowadzenie strefy różowej w miejscowościach Bogusławki, Bielczyny, Nawra, Parowa Fałęcka, Skąpe, Głuchowo oraz w Wy-

bczu w gminie Łubianka. Dotknięte ASF dziki znaleziono ostatnio m.in. w okolicach Grudziądza, Kijewa Królewskiego i Chełmna. Niepokoi, że choroba rozwija się w okresie, gdy w poprzednich sezonach

jej rozprzestrzenianie się hamowało. Na plus należy odnotować, że ASF rzadziej gości w gospodarstwach, z powodu ostrożności rolników stosujących biasekurację.

(pw)

Wydarzenie

Nowa wizja pola

27 lutego w Minikowie odbędzie się III Ogólnopolski Kongres Techniki Rolniczej. Tegorocznym tematem będą nowoczesne technologie uprawy oparte o uprawę zerową i mechaniczną walkę z chwastami.

W Polskim rolnictwie walka z chwastami opiera się w zdecydowanej większości gospodarstw o metodę chemiczną. Liczba substancji aktywnych dopuszczonych do sprzedaży maleje i niestety trzeba szukać dla nich zamienników w postaci pielników. Jedną z metod nie wyklucza drugiej i pielniki można wspierać herbicydami.

Uprawa zerowa, czyli bezpłuzna jest stosowana w naszym kraju przede wszystkim do upraw kukurydzy i buraka. Ziemia po

kilku latach nie widzi ani bron, ani pługu, a tylko specjalny agregat siewny. W Minikowie przedstawione zostaną zalety i wady tej metody. Ze względu na ograniczoną liczbę miejsc obowiązuje kolejność dokonania zgłoszenia. Każdy uczestnik otrzyma wiadomość potwierdzającą udział w kongresie.

Zgłoszenia przyjmowane są na stronie www.kongrestekniki-rolniczej.pl.

(pw)

Wydarzenie

„Wyrymują” nagrody

Po raz szósty dzieci rolników będą mogły walczyć o nagrody w konkursie na rymowankę o bezpieczeństwie organizowanym przez KRUS.

W tym roku hasłem konkursu jest zwrot „Wioski bez troski”. Rymowanki można zgłaszać do 25 marca. Wiersze mają dotyczyć ogólnie pojętej prewencji i profilaktyki. W rywalizacji mogą wziąć udział dzieci urodzone między 2010, a 2014 rokiem, których przynajmniej jeden z rodziców podlega ubezpieczeniu w KRUS.

Rymowanka nie musi być długa. Ma składać się z minimum 4, a maksymalnie z 30 wersów. Ważne, że w tekście

musi pojawić się przynajmniej 6 słów spośród wymienionych w regulaminie, użytych w dowolnej liczbie i odmianie (tj.: zdrowie, stres, odpoczynek, aktywność, dobrostan, rolnik, badanie, lekarz, choroba, profilaktyka, dieta, depresja, ruch, bezpieczeństwo, rodzina).

Gala ogólnopolska konkursu planowana jest na czerwiec w Warszawie. Zwycięzcy otrzymają nagrody rzeczowe o wartości ok. 1 tys. zł.

(pw)

REKLAMA

PAROL

87-400 Golub-Dobrzyń

ul. Dworcowa 11

tel. 56/683 24 86 lub 56/683 50 81

e-mail: parol@parol-nasiona.pl

Jęczmień jary

Feedway

Kakadu

Laser

Tilmor

Owies

Bingo

Poker

Pszenica jara

Arabella

Nasiona

rolnicze

Kukurydza

Polonia

Lokata

Konkurent

Sudrix

Ziemniaki

sadzeniaki

PASZE DLA RYB

pływające
i tonące

w rozmiarach 0-11mm

Inwestują w nowoczesny tabor kolejowy

REGION ▶ Siedemdziesiąt pięć procent pociągów realizujących pasażerskie połączenia regionalne należy do samorządu województwa. Samorząd wojewódzki dysponuje trzydziestoma trzema pojazdami, które w tym roku przejadą 6,5 miliona kilometrów. Flota marszałkowskich pojazdów kolejowych systematycznie się rozrasta. Wkrótce na tory wyjedzie kolejnych siedem nowoczesnych składów zamówionych w bydgoskiej Pesie

– Konsekwentnie inwestujemy w poprawę jakości przewozów pasażerskich. Systematycznie inwestując w nowoczesny tabor kolejowy wychodzimy naprzeciw oczekiwaniom pasażerów. Poprawa komfortu i bezpieczeństwa ich podróżowania należą do priorytetów samorządu województwa – podkreślił marszałek Piotr Całbecki.

Wszystkie pojazdy wyposażone są w klimatyzację, miejsca do przewozu rowerów, monitoring i dostosowano do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Pociągi są ciche, zużywają mniej energii, a najszybsze z nich rozwijają prędkość 160 km/h. Kujawsko-pomorski tabor: 15 elektrycznych zespołów trakcyjnych, 13 szynobusów, 5 wagonów doczepnych.

Samorząd województwa systematycznie inwestuje w zakup nowoczesnych pociągów, które zastępują starsze jednostki. W 2027 roku do eksploatacji dołączy siedem nowoczesnych pociągów elektrycznych – klimatyzowanych, energooszczędnych, nafaszerowanych elektroniką – wyprodukowanych przez bydgoską Pesę. Będące teraz w pro-

dukcji pociągi to czteroczonowe zespoły trakcyjne zabierające na pokład 360 osób (160 miejsc siedzących i 200 stojących wyposażone w urządzenia ułatwiające podróż osobom poruszającym się na wózkach i stojaki na rowery. Zakup jest finansowany przy udziale m. in. środków z Funduszy Europejskich dla Kujaw

i Pomorza (FEKP) 2021-2027 oraz rządowych. Koszt zamówionych przez samorząd siedmiu zespołów trakcyjnych to ponad 329 milionów złotych.

Wysokość dotychczasowych inwestycji samorządu województwa kujawsko-pomorskiego w tabor (po uwzględnieniu inflacji) wyniósł ponad 571,4 mi-

lionów złotych. Obecnie 75% pasażerskich połączeń kolejowych w regionie obsługiwanych jest już przez nowoczesne pojazdy zakupione przez samorząd województwa. W 2025 roku dopłaty Urzędu Marszałkowskiego do przewozów pasażerskich wyniosą 237 milionów złotych. W tej kwocie są koszty rekompensat

dla Arrivy i Polregio oraz koszty dostępu do infrastruktury kolejowej i opłaty dworcowe – 31,3 milionów zł.

Reagując na prośby pasażerów, samorząd województwa dostosował kursy pociągów tak, aby ułatwić im dojazd do szkół, uczelni i miejsc zatrudnienia oraz powrót do domów. Współpracujemy z samorządami województw, aby umożliwić pasażerom podróże nad Bałtyk. Osiem tysięcy pasażerów przewiózł pociąg Rybitwa, który był nowością w ubiegłorocznym rozkładzie i w wakacyjne weekendy regularnie kursował na trasie Toruń – Kołobrzeg.

W nowym rozkładzie jazdy, który obowiązuje od 15 grudnia 2024 r. ze stacji Bydgoszcz Główna do stacji Szczecin Główny kursuje pociąg Barnim współfinansowany przez samorządy województw kujawsko-pomorskiego, wielkopolskiego i zachodniopomorskiego. Barnim ułatwia pasażerom dojazd do stolicy województwa zachodniopomorskiego i nad zachodnie wybrzeże.

(red), fot. Szymon Zdziebło/tarantoga.pl dla UMWKP

Region

Ważna data dla rolników

14 marca to istotny termin dla rolników, którzy ubiegali się o płatności dobrostanowe w ramach ubiegłorocznej kampanii.

Do tego dnia wszyscy mają czas na wzięcie udziału w szkoleniu dotyczącym stosowania antybiotyków, a właściciele bydła powinni określić w systemie IRZplus przeznaczenie do opasu posiadanych przez siebie zwierząt. Szkolenia na temat metod ograniczających stosowanie antybiotyków w produkcji zwierzęcej ubiegający się o przyznanie wsparcia w ramach ekoschematu Dobrostan zwierząt powinni ukończyć do 14 marca 2025 r.

Dostępne są różne formy kształcenia: kurs internetowy, webinaria prowadzone

przez przeszkolonych doradców rolnych, stacjonarne wykłady organizowane przez ODR-y. Jeżeli nie spełni się obowiązku udziału w szkoleniu, trzeba się liczyć z ryzykiem nałożenia kary w wysokości 30 proc. należnej płatności. Zaświadczenie o ukończeniu kursu należy złożyć do 21 marca 2025 r., najlepiej za pomocą aplikacji eWniosek-Plus.

Z kolei dla rolników wnioskujących o płatności do ekoschematu Dobrostan zwierząt w ramach wariantu Dobrostan opasów istotne jest wydłużenie

(do 14 marca 2025 r.) terminu na określenie przeznaczenia bydła do opasu. Należy to zrobić przez wybranie w systemie IRZplus kierunku użytkowania (mleczny do opasu lub mięsny do opasu, lub do opasu).

Warto wiedzieć, że bydło sprzedane lub poddane ubojowi do tego dnia, bez określonego właściwego kierunku użytkowania, zostanie automatycznie zakwalifikowane do płatności w ramach wariantu Dobrostan opasów.

(AdWo), fot. archiwum

23. szansa dla młodych poetów

SKĘPE/KRAJ ▶ Do 22 kwietnia poeci-amatorzy w wieku od 10. do 21. roku życia mogą nadsyłać swoje wiersze do XXIII edycji Ogólnopolskiego Konkursu Poetyckiego im. Gustawa Zielińskiego organizowanego przez Miejsko-Gminną Bibliotekę Publiczną w Skępem. Patronem medialnym zmagania jest dwutygodnik CLI

– Zapraszam młode, wrażliwe dusze z naszego regionu i z całej Polski do udziału w konkursie – zachęca Jerzy Kowalski, inicjator zmagania i dyrektor skępskiej księgarni. – Trzy lata temu mieliśmy laureata z gminy Lipno. Zgłasza się do nas wiele osób z całego kraju i nie tylko, bo mieliśmy laureatów mieszkających poza granicami naszego kraju. Dobrze by było, gdybyśmy mogli nagradzać również poetów ze Skępego i okolic oraz z powiatu lipnowskiego. Zachęcam do udziału wszystkich, którzy piszą wiersze.

Ruszyła już 23. edycja konkursu poetyckiego, który nieprzerwanie z sukcesami jest organizowany przez skępską księgarnię publiczną. Inicjatorem zmagania jest Jerzy Kowalski, obecnie dyrektor biblioteki i organizator, ale niegdyś laureat podobnego konkursu. Na kanwie swoich poetyckich doświadczeń i znajomości środowiska młodych literatów Jerzy Kowalski przed 23 laty odważył się zorganizować pierwszy konkurs poetycki w swoim rodzinnym Skępem. A potem za rok kolejną edycję i zaczęło się. Konkurs zyskał sławę, stał się prestiżowym zmaganiem młodych poetów na skalę krajową. I tak corocznie do skępskiej biblioteki wpływa około stu zestawów wierszy, a na galach poetyckich w Skępem swoją literacką drogę rozpoczęło wielu młodych twórców.

– Geneza konkursu poetyckiego im. Gustawa Zielińskiego jest tak odległa, jak długa jest moja historia z poezją – wspomina Jerzy Kowalski. – W roku 1991 zająłem trzecie miejsce w Ogólnopolskim Konkursie im. Franciszka Becińskiego w Radziejowie. Sukces ten pozwolił mi na odważniejsze patrzenie na poezję. Już wówczas w gło-

wie mojej zrodził się pomysł zorganizowania konkursu poetyckiego również w Skępem. Mijały lata mojej kariery zawodowej, w 2003 roku rozpocząłem pracę w Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej w Skępem. Dało mi to możliwość zrealizowania dawno zamierzonych planów.

W marcu 2003 roku idea konkursowa została wdrożona, od początku zamierzeniem organizatorów było, aby patronat nad konkursem sprawowali władze województwa, powiatu i gminy, a konkurs był świętem młodych poetów z całego kraju. Udało się, dzisiaj wiemy to dokładnie.

Patronem 23. edycji Ogólnopolskiego Konkursu Poetyckiego im. Gustawa Zielińskiego jest marszałek województwa Piotr Całbecki, starosta lipnowski Krzysztof Baranowski oraz burmistrz miasta i gminy Skępe Rafał Gołębiowski. Organizatorem jest skępska księgarnia publiczna, a Skępe przyciąga kolejnych poetów. Medialną opiekę od 15 lat sprawuje nasza gazeta CLI.

– Tradycje poetyckie Skępego są bardzo odległe – opowiada Jerzy Kowalski. – Najwybitniejszym twórcą skępskim i zarazem osobą wielce zasłużoną dla rozwoju miasta był żyjący w XIX wieku ówczesny właściciel Skępego Gustaw Zieliński.

XXIII Ogólnopolski Konkurs Poetycki im. Gustawa Zielińskiego w Skępem już rozpoczął się. Może w nim wziąć udział każdy piszący w wieku od 10 do 21 lat, niebędący członkiem profesjonalnego związku twórczego. Tematyka wierszy nie jest ograniczana.

Wiersze należy przestać do 22 kwietnia (decyduje data stempla pocztowego). Ma to być zestaw trzech wierszy, które

nie były wcześniej publikowane w czasopiśmie czy wydawnictwach ani nagradzane w konkursach.

Prace konkursowe należy nadsyłać napisane wyłącznie pismem drukowanym przy pomocy komputerowego edytora tekstu w czterech egzemplarzach (każdy wiersz na papierze formatu A-4) na adres: Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Skępem, ulica Kościelna 2, 87-630 Skępe.

Nadsyłane na konkurs wiersze muszą być opatrzone godłem (znak rozpoznawczy, pseudonim umieszczony pod wierszem). Nazwisko i imię, adres, datę urodzenia autora wierszy, numer telefonu, ewentualnie adres i nazwę szkoły należy umieścić w osobnej, zaklejonej kopercie, opatrzonej godłem i wiekiem autora. Kopertę należy włożyć do głównej koperty, zawierającej cztery jednobrzmiące zestawy wierszy (dla każdego z czworga jurorów) oraz kopertę z oświadczeniem o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych. Szczegółowe informacje dostępne są na stronie biblioteka.skepe.pl i pod numerem telefonu 54 287 70 15.

Jurorzy oceniając wiersze, nie znają danych osobowych ich autora, tylko godło i wiek. Dopiero po ocenie otwierane są koperty z danymi osobowymi, do których przypisywane jest godło. Dzięki temu konkurs jest sprawiedliwy, a o wynikach decyduje tylko jakość utworu.

Uroczyste wręczenie nagród i gala poetycka odbędzie się w Skępem 7 czerwca (sobota). Laureaci zostaną o fakcie nagrodzenia poinformowani przez organizatorów konkursu i zaproszeni na galę, w czasie której nie tylko otrzymają nagrody z rąk sponsorów, ale tak-

że osobiście zaprezentują swoją twórczość przed publicznością. Na laureatów czekają nagrody fundowane przez sponsorów: posłów, senatorów, władarzy miast i gmin, właścicieli firm i przedstawicieli organizacji.

– Bardzo ważną rolę w idei konkursu odgrywają sponsorzy, ich rola jest kluczowa – mówi dyrektor Jerzy Kowalski. – Nie sposób wymienić wszystkich darczyńców i dobrodziejów, którzy przyczynili się do organizacji kolejnych edycji konkursu. Dzięki sponsorom konkurs z roku na rok przyciąga coraz większą liczbę uczestników. Patronat najwyższych władz z różnych stopni samorządności daje należyty prestiż i podnosi rangę tego wydarzenia. Te wszystkie elementy sprawiają, że konkurs jest ważnym wydarzeniem poetyckim w Polsce.

Ważną dla poety nagrodą jest opublikowanie jego wiersza. A taką właśnie nagrodę zapewniają także organizatorzy konkursu im. Gustawa Zielińskiego. Zwieńczeniem bowiem każdej edycji zmagania jest wydanie tomiku poezji zatytułowanego niezmiennie „Świtanie wszechczasu”.

– Tytuł zbioru „Świtanie wszechczasu” wymaga kilku słów wyjaśnienia – mówi Jerzy Kowalski. – Odpowiedź na pytanie, dlaczego akurat świtanie i dlaczego wszechczasu jest prosta. Konkurs przeznaczony jest dla dzieci i młodzieży. Poezja jest czymś ponadczasowym i ponadpokoleniowym. Zwłaszcza, jeżeli mówimy o tekstach już opublikowanych. Ludzie przemijają, a wiersze przez nich zapisane zawsze gdzieś pozostaną. I to jest ponadczasowy wymiar poezji i ten wymyślony przeze mnie wszechczas. Zbiór ten dla młodych twórców jest bardzo ważny w ich życiu po-

etyckim. Dla większości z laureatów jest debiutem, czyli wydarzeniem, do którego twórca w karierze bardzo często wraca.

XXIII edycja Ogólnopolskiego Konkursu Poetyckiego im. Gustawa Zielińskiego trwa. Czas na przesłanie swoich trzech wierszy upłynie 22 kwietnia. Poezję oceniać będzie profesjonalne gremium konkursowe składające się z literatów, polonistów i pedagogów. Warto więc spróbować swoich sił i oddać pod ocenę fachowców schowane w szufladzie lub napisane z potrzeby chwili utwory. Czekają cenne nagrody.

– Naszym założeniem jest promowanie młodych ludzi, dlatego górna granica wieku zamyka się na 21 latach – podsumowuje inicjator konkursu Jerzy Kowalski. – Przyszłość należy do młodych i właśnie im trzeba stwarzać warunki do odkrywania swoich talentów i pomnażania ich. Zwycięstwo w konkursie pozwala uwierzyć w siebie i w sens swojej twórczości, która niezauważona przez nikogo mogłaby zginąć w zapomnieniu.

Jurorzy z niecierpliwością czekają na wiersze autorstwa uczestników tegorocznej edycji konkursu, dotychczasowi laureaci zaś na przyjęcie do swojego zacnego grona kolejnych młodych literatów, a samorządowcy i sponsorzy na nagrodzenie wybitnych poetów młodego pokolenia i osobiste wysłuchanie ich wierszy.

Do tematu będziemy wracać. Wyłącznym patronem medialnym konkursu jest dwutygodnik CLI. Zachęcamy do udziału w konkursie czytelników wszystkich dwutygodników naszego wydawnictwa. Warto.

Tekst i fot.
Lidia Jagielska

Świętowali złote gody w gminie Tłuchowo

REGION ▶ Trzynaście par z terenu gminy Tłuchowo wzięło udział w uroczystości złotych godów. Małżonkowie z 50-letnim i dłuższym stażem otrzymali medale Za długoletnie pożycie małżeńskie. Ceremonia odbyła się 7 lutego w Gminnym Ośrodku Kultury w Tłuchowie

Na ślubnym kobiercu stanęli ponad pół wieku temu. Wiele razem przeżyli, niejedno przetrwali i doświadczyli zarówno tych dobrych jak i trudnych chwil. Jednak wciąż są razem, bo przysięgali, że będą ze sobą na dobre i na złe, w zdrowiu i chorobie. A wraz z jubileuszem powróciły wspomnienia.

50-lecie pożycia małżeńskiego, czyli złote gody świętowali seniorzy z gminy Tłuchowo. Wśród nich były także pary, które obchodziły jubileusz jeszcze dłuższego stażu. I z tej okazji wójt gminy Tłuchowo wraz z kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego i przewodniczącą Rady Gminy Tłuchowo wręczyli poślubionym medale i kwiaty. Dostojni jubilaci dzielili się receptą na długi i udany

WIĘCEJ ZDJĘĆ NA NASZEJ STRONIE

LIPNO-CL.I.PL

związek małżeński. Wśród pojawiających się rad najczęściej było to, aby żyć w zgodzie, roz-

mawiać ze sobą i wzajemnie się wspierać. Małżonkowie mówili, że wychowali się w czasach na-

prawiania czegoś co się popsuło, a nie wyrzucania.

W wyjątkowym spotkaniu

uczestniczyła również Małgorzata Baranowska, podsekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, która przybyła do jubilatów z życzeniami i upominkami. Uroczystość miała bardzo kameralny i nastrojowy charakter. Nie zabrakło gratulacji i wzruszeń. O oprawę muzyczną zadbał zespół folklorystyczny Tłuchowianie. Jego członkowie wykonali ulubione utwory dostojnych jubilatów.

Gdy oficjalna część uroczystości dobiegła końca, wszyscy zasiedli do wspólnego stołu, który został przygotowany przez panie ze Stowarzyszenia „Nowoczesna Gospodyni” w Turzy Wilczej.

Tekst i fot.
Milena Bednarz-Gajus

Rozmawiali z gospodyniami

GMINA RYPIN ▶ W piątek 7 lutego odbyło się spotkanie przedstawicieli kół gospodyń wiejskich z terenu gminy Rypin. Głównym tematem rozmów były plany współpracy pomiędzy samorządem a kołami gospodyń na rok 2025

Spotkanie miało również charakter podsumowujący, ponieważ w wielu kołach odbyły się walne zebrania wyborcze, podczas których wybrano nowe zarządy na kolejną kadencję. Wydarzenie otworzył wójt Janusz Tyburski, który złożył gratulacje wszystkim nowo wybranym przewodniczącym kół gospodyń wiejskich. Włodarz podkreślił, jak ważną rolę pełnią KGW w życiu społeczności lokalnych, zaznaczając, że są one sercem kultury wiejskiej

i pomagają integrować mieszkańców gminy.

Janusz Tyburski wyraził również wdzięczność paniom, które zakończyły swoją działalność na stanowisku przewodniczących. Podziękowania skierował do Barbary Paczkowskiej, dotychczasowej przewodniczącej Koła Gospodyń Wiejskich w Rypałkach Prywatnych oraz Marzeny Płuzi, byłej już szefowej Koła Gospodyń Wiejskich w Czyżewie. Wójt podkreślił ich wieloletnią pracę na rzecz swo-

ich społeczności, doceniając ich zaangażowanie oraz wkład w rozwój kół. Na terenie gminy Rypin zarejestrowanych jest obecnie 20 kół gospodyń wiejskich.

Organizacje te pełnią niezwykle ważną funkcję, nie tylko promując tradycje i kulturę lokalną, ale także organizując wydarzenia integracyjne, wspierając inicjatywy społeczne, a także angażując się w różnorodne działania na rzecz społeczności wiejskich. Podczas

spotkania omówiono plany na rok 2025, w tym propozycje wspólnych projektów, szkoleń i wydarzeń, które mogą jeszcze bardziej zbliżyć koła gospodyń wiejskich do siebie i do władz gminy. Współpraca z samorządem ma na celu nie tylko wspieranie działalności kół, ale także promowanie działań mających na celu rozwój społeczności wiejskich, edukację, a także integrację różnych pokoleń.

W spotkaniu wzięła udział także Marzena Zdrojewska,

odpowiedzialna za współpracę gminy Rypin z organizacjami pozarządowymi, która przedstawiła plany współpracy z kołami gospodyń w kontekście projektów finansowanych ze środków zewnętrznych. Przedstawicielka gminy omówiła możliwości pozyskiwania funduszy na rozwój działalności kół, co może przyczynić się do realizacji nowych inicjatyw na terenie gminy.

(AdWo), fot. nadesłane

Gmina Skrwilno

Słodka pomoc dla Wojtusia

13 lutego w Szkole Podstawowej im. Ziemi Dobrzyńskiej w Okalewie odbyła się charytatywna zbiórka funduszy na rzecz ucznia tej placówki. W wydarzeniu aktywnie uczestniczyło Koło Gospodyń Wiejskich „Dziarskie Okalewianki”.

Członkowie koła zadba- li o pyszne, domowe wypieki, które zachwyciły zarówno uczniów, jak i nauczycieli szkoły. Stoisko z ciastami, ciasteczkami i innymi słodkościami cieszyło się ogromnym zainteresowaniem. Cały dochód ze

sprzedaży tych pyszności został przeznaczony na pomoc dla Wojtusia. Stoisko KGW było nieustannie odwiedzane przez uczniów i nauczycieli, którzy z radością wspierali akcję charytatywną. Słodkości szybko zniknęły ze stołu, a zebrane fun-

dusze miały realny wpływ na dalszą pomoc dla chłopca.

„Dziarskie Okalewianki” pokazały jak wielkie serca mają ich członkowie, angażując się w akcję, która łączyła całą społeczność szkolną w szczytnym celu. Wydarzenie to jest

kolejnym przykładem aktywności Koła Gospodyń Wiejskich „Dziarskie Okalewianki” na rzecz lokalnej społeczności. Koło nie tylko promuje tradycje i kulturę wsi, ale także angażuje się w pomoc potrzebującym. Dzięki takim inicjatywom, jak

ta zbiórka, mieszkańcy Okalewa udowadniają, jak ważna jest wspólna solidarność i gotowość do niesienia pomocy w trudnych chwilach.

(AdWo)
fot. nadesłane

Konkurs plastyczny dla dzieci z terenów wiejskich

REGION ▶ Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ogłosiła XV edycję dwuetapowego Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego dla Dzieci „Wioski bez troski” adresowanego do młodych mieszkańców terenów wiejskich

– Jednym z działań prewencyjnych na rzecz zapobiegania wypadkom przy pracy i rolniczym chorobom zawodowym jest organizacja konkursu plastycznego dla uczniów wiejskich szkół podstawowych, promującego pozytywne zachowania związane z pracą i zabawą najmłodszych na terenie gospodarstwa rolnego – wyjaśnia organizator ideę przedsięwzięcia.

Zadaniem uczestników jest

wykonanie dwuwymiarowej pracy plastycznej w formacie A-3, w dowolnej technice. Obrazek ma pokazywać zasady bezpiecznego życia i pracy w gospodarstwie rolnym.

Konkurs jest adresowany do uczniów szkół podstawowych. Ma dwie kategorie wiekowe: pierwsza to dzieci z klas o – III, druga to młodzież z klas IV – VIII. Jest podzielony na dwa etapy – wojewódzki i centralny, z tym że etap

wojewódzki może być poprzedzony eliminacjami niższego szczebla. Sposób ich przeprowadzenia określa dyrektor oddziału regionalnego KRUS-u.

Każdy uczestnik może wykonać tylko jedną pracę. We współzawodnictwie nie mogą brać udziału laureaci szczebla centralnego poprzednich edycji. Oceniając nadesłane obrazki jury weźmie pod uwagę ich zgodność z tematyką konkursu i jej traf-

ne przedstawienie, oryginalność i pomysłowość oraz walory estetyczne. Laureaci zostaną uhonorowani nagrodami rzeczowymi lub pieniężnymi, ale również na każdym etapie konkursu autorzy najciekawszych prac otrzymają gratyfikację.

Formularze zgłoszeniowe i prace konkursowe należy przekazać do oddziałów regionalnych KRUS-u do 4 kwietnia tego roku za pośrednictwem szkoły, do któ-

rej uczęszcza autor, a w wyjątkowych przypadkach bezpośrednio przez uczestników konkursu lub ich rodziców albo opiekunów prawnych.

Szczegółowe informacje dostępne są na stronie internetowej organizatora pod adresem: <https://www.gov.pl/web/krus> oraz w jednostkach terenowych KRUS-u.

Tekst i fot. (jd)

Rypin

Poznali budowę radzieckiej haubicy

W Zespole Szkół nr 2 im. Unii Europejskiej w Rypinie uczniowie klas mundurowych uczestniczyli w żywej lekcji historii poznając dawne techniki wojskowe.

Żywe lekcje historii polegają na zaznajomieniu słuchaczy z przeszłymi wydarzeniami poprzez demonstrację obyczajów, strojów, broni i innych przedmiotów lub ich replik z dawnych lat. Tego rodzaju lekcja zostaje na długo w pamięci i nie uleci błyskawicznie, jak ta podręcz-

nikowa.

W czwartek 13 lutego uczniowie Ekonomika przenieśli się w czasy II wojny światowej. Najważniejszym wydarzeniem było obejrzenie i poznanie budowy haubicy M-30 122 mm. Jest to działo dużego kalibru skonstruowane jeszcze przed wojną

w Związku Radzieckim. Jego masowa produkcja ruszyła w 1940 roku. Haubica M-30 122 mm była jednym z podstawowych dział Armii Czerwonej podczas II wojny światowej. Używano ją jeszcze w czasach powojennych w wielu armiach świata, w tym w Wojsku Polskim.

Poza obejrzeniem haubicy uczniowie wysłuchali wykładu o strategiach wojskowych z minionych epok. Na koniec wzięli udział w quizie, w którym najlepsi otrzymali nagrody ufundowane przez rypiński samorząd.

Żywa lekcja historii odbyła się

dzięki zaangażowaniu dyrekcji i nauczycieli Zespołu Szkół nr 2 im. Unii Europejskiej w Rypinie, Wojskowego Centrum Rekrutacji w Brodnicy, Stowarzyszenia Pogranicze, Stowarzyszenia Czysta Woda i Powiatu Rypińskiego.

(jd), fot. ZS nr 2

Kolejne pary odznaczone medalami

GMINA CIECHOCIN ▶ 50 lat wspólnego pożycia małżeńskiego to bardzo długi okres w życiu każdego człowieka. To również wielkie i piękne wydarzenie w rodzinie i społeczeństwie. Prawdą jest, że tylko nieliczni mają możliwość, zaszczyt i prawo obchodzić tę uroczystość

13 lutego br. w Urzędzie Gminy Ciechocin dwie pary małżeńskie świętowały wspólnie złote gody. Z tej okazji dostojni jubilaci: Danuta i Kazimierz Dąbrowscy oraz Danuta i Leon Wiśniewscy z Miliszew zostały odznaczeni Medalami za Długoletnie Pożycie Małżeńskie, przyznanymi przez prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. W tej niecodziennej uroczystości uczestniczyli

również rodziny jubilatów i zaproszeni goście: Piotr Konarski – Przewodniczący Rady Gminy Ciechocin oraz Mariusz Gutowski – zastępca wójta.

Medale stanowią dowód społecznego uznania dla trwałego i przykładowego pożycia małżeńskiego. Są również potwierdzeniem, że wybrana przed laty droga, była drogą słuszną. W imieniu prezydenta RP medale wręczył wójt gminy

Andrzej Okrucński. Oprócz medali jubilaci otrzymali również pamiątkowe dyplomy, upominki, a panie bukiety kwiatów.

– Jubileusz 50-lecia pożycia małżeńskiego należy do uroczystości, w których uczestniczymy z wielkim wzruszeniem. W tych trudnych czasach, w trudnym świecie, w którym jest wiele pokus pokazaliście państwo, że można i że warto razem wędrować przez ży-

cie. Macie ogromny autorytet nie tylko ze względu na lata wspólnej drogi, ale również za przykład jaki dajecie młodym ludziom, którzy decydują się zawrzeć związek małżeński – mówi wójt Andrzej Okrucński.

Państwo Danuta i Kazimierz Dąbrowscy małżeństwo zawarli 22 czerwca 1974 r. w Ciechocinie. Wychowali 5 dzieci, mają 14 wnucząt i 2 prawnucząt. Państwo Danuta i Leon Wiśniewscy

małżeństwo zawarli 20 kwietnia 1974 r. w Chełmży. Wychowali 4 dzieci, doczekali się 10 wnucząt.

– Drogim Jubilatom gratulujemy tak długiego, zgodnego i szczęśliwego pożycia małżeńskiego. Niech zdrowie pozwoli Wam na dalsze trwanie we wspólnej miłości, przyjaźni i zaufaniu – podsumowuje UG Ciechocin.

(ak), fot. UG Ciechocin

Zmiany w składce zdrowotnej

REGION ➤ Zmieniły się zasady obliczania składki zdrowotnej dla przedsiębiorców. Minimalna wysokość składki dla firm rozliczających się według skali podatkowej, podatkiem liniowym lub na karcie podatkowej została obniżona z 100% do 75% minimalnego wynagrodzenia. To jednak nie koniec korzystnych zmian

Kolejna ważna zmiana, która weszła od stycznia 2025 roku, dotyczy wyłączenia z podstawy oskładkowania przychodów i kosztów związanych ze sprzedażą środków trwałych oraz tzw. wartości niematerialnych i prawnych. - Dotychczas przychody ze sprzedaży takich aktywów, jak firmowa nieruchomości czy samochód, musiały być uwzględniane w przychodzie lub dochodzie przy obliczaniu składki zdrowotnej. Teraz przedsiębiorcy będą mieli możliwość samodzielnego wyboru, czy chcą je wliczać, czy nie. Nowe zasady mogą przyczynić się do obniżenia składki zdrowotnej dla przedsiębiorców korzystających z ryczałtu ewidencjonowanego, skali podatkowej oraz podatku liniowego - informuje Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Metoda kasowa

Przedsiębiorcy rozliczający podatki metodą kasową mogą teraz stosować tę metodę również przy obliczaniu przychodu lub dochodu, od którego zależy składka zdrowotna. W takim przypadku nie będą uwzględniać m.in. faktur, za które jeszcze nie otrzymali płatności. Z kolei przy metodzie kasowej muszą brać pod uwagę przychody i koszty również z okresu zawieszenia działalności. Ta zmiana ma istotne znaczenie dla

firm korzystających z ryczałtu, skali podatkowej oraz podatku liniowego.

Ile wynosi minimalna składka zdrowotna?

Wysokość składki zdrowotnej dla przedsiębiorców jest zróżnicowana i zależy od formy opodatkowania. Dla osób rozliczających się na zasadach ogólnych składka zdrowotna obliczana jest na podstawie dochodu osiągniętego w poprzednim miesiącu. Stopa procentowa składki wynosi 9% dla przedsiębiorców korzystających ze skali podatkowej oraz 4,9% dla tych, którzy wybierają podatek liniowy. Minimalna wysokość podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne, po wprowadzonych zmianach, nie może być niższa niż 75% kwoty minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w pierwszym dniu roku składkowego, zamiast dotychczasowych 100%.

Rok składkowy trwa od 1 lutego danego roku do 31 stycznia roku następnego. W związku z tym składka zdrowotna za styczeń 2025 roku nie może być niższa niż 381,78 zł, co stanowi 9 procent minimalnego wynagrodzenia wynoszącego 4242 zł. Natomiast w okresie od lutego 2025 roku do stycznia 2026 roku składka ta nie może być niższa niż 314,96 zł, co stanowi 9 procent od 75 procent minimalnego wynagrodzenia, wynoszącego 4666 zł.

Karta podatkowa

Od stycznia 2025 roku przedsiębiorcy korzystający z karty podatkowej będą płacić niższą składkę na ubezpieczenie zdrowotne. Nowa stawka będzie obliczana nie od 100% minimalnego wynagrodzenia, które obowiązuje od 1 stycznia 2025 roku, lecz od 75%. Oznacza to, że dla tej grupy przedsiębiorców składka na ubezpieczenie zdrowotne od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 roku wynosi 314,96 zł ($4666 \text{ zł} \times 9\% = 314,96 \text{ zł}$).

Ryczałtowcy

W przypadku osób prowadzących pozarolniczą działalność lub korzystających z ulgi na start, które rozliczają podatek w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych, wysokość składki zdrowotnej zależy od przychodu oraz przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w IV kwartale roku poprzedniego, włącznie z wypłatami z zysku.

Jeśli przychody z działalności gospodarczej od początku roku kalendarzowego nie przekroczyły 60 tys. zł, podstawa wymiaru składki zdrowotnej będzie obliczana na podstawie 60% prognozowanego wynagrodzenia, co wynosi 5129,51 zł ($60\% \times \text{kwoty } 8549,18 \text{ zł}$). W przypadku uzyskania przychodów w przedziale od 60 tys. zł do 300 tys. zł, podstawa będzie obliczana na poziomie 100% prognozowanego wy-

nagrodzenia, co oznacza, że wyniesie 8549,18 zł. Jeśli przychody przekroczą 300 tys. zł, podstawa wymiaru składki zdrowotnej wyniesie 180% prognozowanego wynagrodzenia, co odpowiada kwocie 15 388,52 zł. Składka zdrowotna wynosi 9% podstawy. Oznacza to, że w 2025 roku, w zależności od wysokości przychodu, jej wartość może wynosić: 461,66 zł, 769,43 zł lub 1384,97 zł.

Przedsiębiorca, który przez cały poprzedni rok kalendarzowy prowadził działalność gospodarczą i przychody z tej działalności były opodatkowane na zasadach ogólnych lub ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych może przy określaniu wysokości miesięcznej podstawy wymiaru zadeklarować chęć opłacania składki zdrowotnej na podstawie kwoty przychodów uzyskanych w poprzednim roku kalendarzowym. Deklarację tę składa w dokumentach rozliczeniowych za styczeń danego roku. Na przykład, jeśli w poprzednim roku jego przychody przekroczyły 300 tys. zł i zadeklarował opłacanie składek na podstawie tych przychodów, to przez cały rok 2025 będzie uiszczał składkę w wysokości 1384,97 zł.

Składka zdrowotna dla pozostałych osób prowadzących działalność

Osoby prowadzące pozarolniczą działalność, które nie

osiągają przychodów z działalności gospodarczej, takie jak wspólnicy określonych spółek, będą zobowiązane do opłacania składki zdrowotnej od 100% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w IV kwartale roku poprzedniego, włącznie z wypłatami z zysku. Dla tej grupy osób składka zdrowotna w 2025 roku wyniesie 769,43 zł ($8549,18 \text{ zł} \times 9\% = 769,43 \text{ zł}$). Taką samą składkę zapłacą również twórcy i artyści, o ile działalność ta nie jest ich głównym źródłem dochodu.

Dla osób współpracujących z przedsiębiorcami prowadzącymi pozarolniczą działalność lub korzystającymi z ulgi na start, wskaźnik procentowy składki zdrowotnej wynosi 9%. W 2025 roku składka zdrowotna dla nich wyniesie 577,07 zł, obliczana jest na podstawie 75% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w IV kwartale roku poprzedniego. Oznacza to, że podstawę składki stanowi kwota 6411,89 zł ($8549,18 \text{ zł} \times 75\% = 6411,89 \text{ zł}$).

ZUS opublikował szczegółowe informacje o wysokości składki zdrowotnej dla firm na swojej stronie internetowej. Jest tam dostępny również kalkulator, który pomaga obliczyć składkę zdrowotną w zależności od formy opodatkowania i wybranego miesiąca.

(red)

Region

Od marca emerytury i renty wzrosną o 5,5 proc.

Świadczenia emerytalno-rentowe wypłacane przez ZUS są co roku waloryzowane w marcu. W tym roku waloryzacja będzie miała włącznie formę procentową, a wskaźnik waloryzacji wyniesie 105,5 proc. Po waloryzacji minimalna emerytura, renta rodzinna, renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy i renta socjalna będą wynosiły 1 878,91 zł.

Od 1 marca ZUS z urzędu waloryzować będzie świadczenia emerytalno-rentowe oraz dodatki do tych świadczeń. Proces ten polega na pomnożeniu kwoty świadczenia brutto, przysługującej na koniec lutego danego roku, przez wskaźnik waloryzacji. - Wskaźnik ten oblicza się na podstawie średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych z poprzedniego roku kalendarzowego, powiększonego o co najmniej 20 proc. realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w tym samym okresie - informuje Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

- Na przykład świadczenie wypłacane w lutym 2025 roku

w wysokości 3000 zł brutto zostanie pomnożone przez wskaźnik, który w tym roku wyniesie 105,5 proc. W rezultacie w marcu kwota ta wzrośnie o 165 zł brutto, osiągając łącznie 3165 zł brutto - dodaje rzeczniczka.

Minimalna emerytura i renta w górę

Po waloryzacji kwoty najniższej emerytury, renty rodzinnej, renty socjalnej oraz renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy wzrosną o 97,95 zł, osiągając kwotę 1878,91 zł brutto. Z kolei najniższa renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy od marca wzrośnie o 73,46 zł i wyniesie 1409,18 zł brutto. Również świadczenie przedemerytalne ulegnie podwyżce - wzrośnie o 98,71 zł,

osiągając kwotę 1893,41 zł brutto.

Wzrosną też dodatki do świadczeń

Waloryzacji podlegają nie tylko świadczenia długoterminowe, takie jak emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy, renty rodzinne, socjalne oraz nauczycielskie świadczenia kompensacyjne, ale także dodatki do tych świadczeń. Najpopularniejszy z nich, dodatek pielęgnacyjny, osiągnie wartość 348,22 zł. Dodatek dla sieroty pełnej wzrośnie do 654,48 zł, natomiast dodatek za tajne nauczanie wyniesie 348,22 zł. Ponadto dodatek pielęgnacyjny dla inwalidy wojennego uznanego za całkowicie niezdolnego do pracy i samodzielnej egzystencji wzrośnie do 522,34 zł, a ryczałt ener-

tyczny do 312,71 zł.

Od 1 marca próg uprawniający do świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji wzrośnie o 133,06 zł, osiągając kwotę 2552,39 zł brutto.

Waloryzacja zawsze bez wniosku, ale z decyzją

Świadczenia emerytalno-rentowe są waloryzowane z urzędu, co oznacza, że nie ma potrzeby składania wniosku w tej sprawie. Każdy emeryt i rencista pobierający świadczenie na dzień 28 lutego br. otrzyma z ZUS-u decyzję o nowej wysokości swojego świadczenia. W dokumencie tym znajdzie się wysokość emerytury brutto na ostatni dzień lutego, wskaźnik waloryzacyjny oraz emerytura

brutto obliczona po waloryzacji. Dla emerytów i rencistów pobierających dodatek pielęgnacyjny, decyzja ta zawierać będzie także informacje o wysokości tego dodatku.

W tegorocznej waloryzacji uwzględnione zostaną wszystkie świadczenia emerytalno-rentowe, do których prawo powstanie do końca lutego 2025 roku. W przypadku, gdy wypłata świadczenia była zawieszona (na przykład z powodu osiągnięcia przychodu przekraczającego 130 proc. przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia), waloryzacja będzie możliwa dopiero po wznowieniu wypłaty świadczenia.

(red)

Nauka przez zabawę

– angielski dla przedszkolaków

REGION ▶ Ponad 1,5 tys. maluchów z całego regionu bierze udział w codziennych zajęciach języka angielskiego w ramach projektu „Dwujęzyczne przedszkolaki Kujaw i Pomorza”. Dzięki środkom unijnym z Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza 2021-27 placówki zostały także wyposażone w materiały edukacyjne i pomoce dydaktyczne

– Znajomość języka angielskiego otwiera drzwi na świat. Nie trzeba nikogo przekonywać o tym, że im wcześniej zaczynamy uczyć się języków obcych, tym łatwiej przyswajamy nową wiedzę. Cieszę się, że nasz program jest realizowany także w mniejszych miejscowościach, gdzie korepetytorów języków

obcych często po prostu brakuje – podkreśla marszałek Piotr Całbecki.

Projekt obejmuje naukę języka angielskiego zgodnie z założeniami Międzynarodowego Programu Powszechnej Dwujęzyczności Bilingual Future. Do pilotażowego etapu przystąpiło 31 przedszkoli. W ramach za-

dania wyposażyliśmy placówki w sprzęt multimedialny, pomoce dydaktyczne i materiały plastyczne. Trwają szkolenia nauczycieli. Rodzice zyskają także dostęp do platformy dwujęzyczności oraz zestawy ćwiczeń dla swoich pociech. Wartość projektu przekracza 5 mln złotych.

Lista ośrodków wychowania

przedszkolnego biorących udział w projekcie dostępna jest na kujawsko-pomorskie.pl.

Po zakończeniu etapu pilotażowego program będzie kontynuowany i docelowo do 2029 roku obejmie nim 6 tysięcy dzieci ze 100 przedszkoli oraz 350 nauczycieli. „Dwujęzyczne przedszkolaki Kujaw i Pomorza”

w liczbach: w pilotażowym etapie w zajęciach języka angielskiego bierze udział 1519 maluchów; 67 grup przedszkolnych; 31 ośrodków wychowania przedszkolnego; szkolenia dla 200 nauczycieli; wartość projektu 5,2 mln zł, dofinansowanie z FEDKP 4,5 mln zł.

(red), fot. Mikołaj Kuras dla UMWKP

HOROSKOP

KOZIOROŻEC 22.12-19.01

Koniec lutego i początek marca 2025 roku będą dla Koziorożca czasem intensywnej pracy nad osobistymi celami. W relacjach osobistych może pojawić się potrzeba większej otwartości i zrozumienia, co pomoże w budowaniu głębszych więzi. W pracy Twoja determinacja pozwoli Ci osiągnąć sukcesy, ale wymagać to będzie dodatkowego zaangażowania. Finanse będą stabilne, ale warto uważać na większe wydatki.

WODNIK 20.01-18.02

W drugiej połowie lutego i na początku marca 2025 roku Wodnik poczuje, że nadszedł czas na refleksję i wewnętrzną równowagę. W relacjach osobistych możesz potrzebować więcej przestrzeni i czasu dla siebie, ale ważne będzie utrzymanie szczerości i komunikacji. W pracy pojawią się możliwości rozwoju, ale wymagają one elastyczności i gotowości na zmiany. Finanse będą stabilne, ale warto unikać ryzykownych decyzji.

RYBY 19.02-20.03

Pod koniec lutego i na początku marca 2025 roku Ryby poczują silną potrzebę skupienia się na swoich pasjach i kreatywności. W relacjach osobistych pojawią się okazje do głębszych rozmów, które pozwolą Ci lepiej zrozumieć potrzeby bliskich. W pracy pojawią się nowe wyzwania, ale Twoja intuicja i wyobraźnia będą Cię prowadzić do sukcesu. Finanse będą stabilne, ale warto unikać impulsywnych wydatków. W zdrowiu postaraj się znaleźć czas na odpoczynek i równowagę.

BARAN 21.03-20.04

W drugiej połowie lutego i na początku marca 2025 roku Baran poczuje potrzebę działania i dążenia do celów. Twoje podejście do pracy będzie bardziej dynamiczne, a nowe wyzwania zmotywują Cię do intensywniejszego działania. W relacjach osobistych mogą pojawić się drobne napięcia, ale dzięki Twojej szczerości uda się szybko rozwiązać problemy. W finansach wszystko będzie w porządku, ale warto unikać ryzyka.

BYK 21.04-21.05

Koniec lutego i początek marca 2025 roku będą dla Byka czasem skoncentrowania się na swoich wartościach i ambicjach. W pracy pojawią się nowe wyzwania, które będą wymagały cierpliwości i determinacji, ale też przyniosą satysfakcję. W relacjach osobistych może nastąpić potrzeba głębszej komunikacji i otwartości. Finanse będą stabilne, ale lepiej unikać impulsywnych wydatków.

BLIŹNIĘTA 22.05-20.06

Pod koniec lutego i na początku marca 2025 roku Bliźnięta poczują, że muszą bardziej skupić się na swoim rozwoju osobistym i zawodowym. Będziesz w stanie wykorzystać swoją kreatywność, aby rozwiązać trudne problemy, a Twoja elastyczność pomoże Ci odnaleźć równowagę. W relacjach osobistych pojawią się okazje do nowych spotkań, ale bądź ostrożny, aby nie popaść w zbytnią lekkomyślność. Finanse będą stabilne.

RAK 21.06-22.07

Pod koniec lutego i na początku marca 2025 roku Rak skupi się na swoich emocjonalnych i finansowych podstawach. W relacjach osobistych mogą pojawić się chwile introspekcji, które skłonią Cię do głębszego przemyślenia swoich oczekiwań. W pracy pojawią się wyzwania, ale będziesz w stanie poradzić sobie z nimi dzięki cierpliwości. Finanse będą stabilne, ale warto zachować ostrożność przy większych wydatkach.

LEW 23.07-22.08

Koniec lutego i początek marca 2025 roku będą dla Lwa czasem refleksji nad celami i wartościami. W relacjach osobistych pojawi się potrzeba większej otwartości i kompromisów. W pracy nowe możliwości rozwoju pozwolą Ci zrealizować ambitne cele, ale będą wymagały pełnego zaangażowania. Finanse będą w stabilnej sytuacji, ale lepiej unikać ryzykownych inwestycji. W zdrowiu zadbaj o równowagę między pracą a odpoczynkiem.

PANNA 23.08-22.09

Pod koniec lutego i na początku marca 2025 roku Panna poczuje potrzebę uporządkowania spraw zarówno osobistych, jak i zawodowych. W relacjach osobistych mogą pojawić się drobne napięcia, które jednak uda się rozwiązać dzięki cierpliwości i szczerości. W pracy pojawią się wyzwania, ale będziesz w stanie je pokonać dzięki swojej precyzyjności. Finanse będą stabilne, ale warto uważać na większe wydatki.

WAGA 23.09-23.10

W drugiej połowie lutego i na początku marca 2025 roku Waga skupi się na utrzymaniu harmonii w życiu osobistym i zawodowym. W relacjach mogą pojawić się chwile, które będą wymagały od Ciebie większej elastyczności i otwartości na potrzeby innych. W pracy będziesz miał okazję do rozwoju, ale będziesz musiał wykazać się cierpliwością. Finanse pozostaną stabilne, ale warto zwrócić uwagę na długoterminowe cele.

SKORPION 24.10-21.11

Koniec lutego i początek marca 2025 roku będą dla Skorpiona okresem intensywnego rozwoju i dążenia do niezależności. W relacjach osobistych pojawią się momenty, które będą wymagały szczerości i otwartości. W pracy pojawią się nowe możliwości, które będą wymagały pełnego zaangażowania. Finanse będą stabilne, ale warto unikać ryzykownych inwestycji. W zdrowiu warto zadbać o równowagę między obowiązkami a odpoczynkiem.

STRZELEC 22.11-21.12

Pod koniec lutego i na początku marca 2025 roku Strzelec poczuje silną potrzebę poszukiwania nowych doświadczeń i rozwoju. W relacjach osobistych możesz odkryć, że Twoje potrzeby emocjonalne się zmieniają, co może prowadzić do głębszych rozmów z bliskimi. W pracy pojawią się wyzwania, które będą wymagały od Ciebie elastyczności i kreatywnego podejścia. Finanse będą w dobrej kondycji, ale warto unikać impulsywnych wydatków.

PRZEPIS TYGODNIA

PĄCZKI SEROWE

Składniki:

- twaróg półtłusty 250 g,
- żółtka 3 szt,
- cukier kryształ 1/3 szklanki,
- cukier wanilinowy 16g,
- śmietana 18% 100 g,
- soda oczyszczona 1 łyżeczka,
- mąka pszenna 250 g,
- olej do smażenia,
- cukier puder do dekoracji

Na zdjęciu od lewej: Kacper Romanowski, Kamila Nartowska, Michał Rumiński- uczniowie Branżowej Szkoły I stopnia przy Zespole Szkół Nr 3 w Golubiu-Dobrzyniu

Sposób wykonania

Twaróg zmielić 3 krotnie lub dokładnie rozgnieść widelcem. Do twarogu dodać żółtka, śmietanę i cukry. Dokładnie wymieszać. Mąkę z sodą przesiać przez sito na stolnicę. Mąkę połączyć z przygotowaną masą twarogową. Ciasto zarobić nożem a potem krótko wyrabiać rękoma. Uformować wałek i podzielić go na 30 równych części. Z każdej części uformować kulkę. Przygotowane pączki smażyć od rozgrzanego oleju z każdej strony na złoty kolor. Po usmażeniu i odsączeniu z nadmiaru tłuszczu posypać cukrem pudrem.

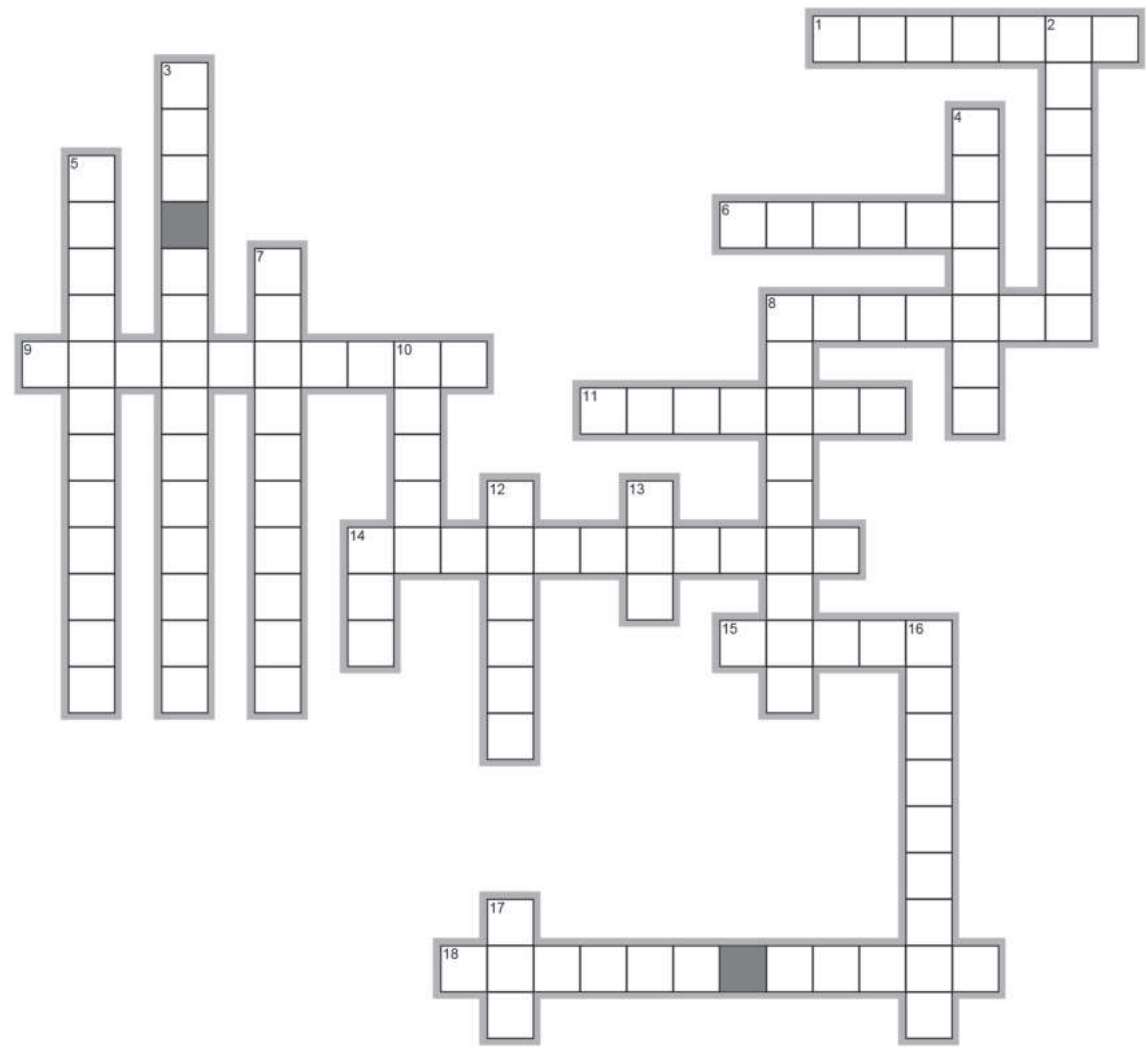
Smacznego!

SUDOKU

6	8		7		2	1	5	
2			5		8	6	9	7
4				5		7		
8	5					3	2	
		1	3			4	8	5
3	2	5	9					
1	7		2	8				4
9	4	8	6		3	5		

5	8	4	9		7	6	1	3
7	1	3	5			8		9
9		6		8	3	7		
6	3	9					7	8
2		1	8		6			5
8	7							6
4	5	7	6	9		3	8	
							9	1
		2		3				7

Krzyżówka Panoramiczna

Pytania

- Horyzontalnie**
1. Słynny brytyjski zespół rockowy, który wydał album „Abbey Road”
  6. Zatoka wschodnioamerykańska, która jest znana z licznych raf koralowych
  8. Kraj, który ma największą liczbę wysp na świecie
  9. Słynny niemiecki wojskowy, który napisał „Sztukę wojny”
  11. Kraj, który w 1991 roku ogłosił niepodległość od ZSRR
  14. Francuski rewolucjonista, który był jednym z głównych liderów Rewolucji Francuskiej
  15. Polska królowa, żona Jana III Sobieskiego, znana z mądrości polityki
  18. Wojna, która miała miejsce w latach 1914-1918
- Wertykalnie**
2. Afrykański kraj, którego stolicą jest Addis Abeba
  3. Bitwa, która miała miejsce w 1410 roku, między Polską a Krzyżakami
  4. Wielka wyspa na północy Europy, część Zjednoczonego Królestwa
  5. Zakon rycerski, który brał udział w krucjatach, walczył o Świętą Ziemię
  7. Największa wyspa na świecie
  8. Popularny komiksowy bohater, który posiada zmysły jak pająk
  10. Miasto, które jest stolicą Japonii
  12. Miasto, w którym odbyła się bitwa, która zakończyła I wojnę światową
  13. Największa rzeka w Afryce
  14. Znak zodiaku, który przypisuje się osobom urodzonym między 21 czerwca a 22 lipca
  16. Człowiek, który po raz pierwszy odbył lot na Księżyc w 1969 roku
  17. Pierwszy cesarz Chin, twórca Wielkiego Muru Chińskiego

Nowa kadencja Europejskiego Korpusu Radnych

REGION ▶ Stu dwudziestu delegatów gmin i powiatów odebrało we wtorek (11 lutego) z rąk marszałka Piotra Całbeckiego nominacje do Europejskiego Korpusu Radnych (EKR)

Samorządowcom w trakcie Forum Dyplomacji Samorządowej gratulowali również wice-minister spraw zagranicznych Anna Radwan-Röhrenscheff oraz przewodnicząca sejmiku województwa Elżbieta Piniewska. Uroczystość odbyła się w Pałacu Dąbskich. Europejski Korpus Radnych, który powstał dwa lata temu z inicjatywy marszałka Piotra Całbeckiego w oparciu o podobne rozwiązanie we francuskiej Normandii, jest jedynym takim gremium w Polsce. Ta kolejna inicjatywa w ramach Forum Samorządowego Województwa Kujawsko-Pomorskiego

jest platformą współpracy, wymiany doświadczeń i promocji dobrych praktyk w dziedzinie rozwoju lokalnego i regionalnego ze szczególnym uwzględnieniem unijnego wsparcia rozwojowego.

Członkowie Europejskiego Korpusu Radnych w poprzedniej kadencji (2023-2024) spotkali się dziewięć razy i odbyli wizytę w biurze województwa w Brukseli oraz instytucjach Unii Europejskiej.

Delegaci, którzy we wtorek (11 lutego) odebrali nominacje na nową kadencję 2024-2029, zostali wskazani przez rady gmin, miast

i powiatów (lista). W spotkaniu wzięli udział także wiceprzewodniczący sejmiku województwa Przemysław Sznajdrowski i radni województwa Anna Niewiadomska i Michał Czepek. – Korpus ma promować idee Unii Europejskiej – podkreślił marszałek Piotr Całbecki. – Wierzę, że to gremium zbuduje zaufanie mieszkańców województwa do struktur europejskich i wskaże im korzyści wynikające z naszej obecności we Wspólnocie.

Gospodarz województwa dodał, że EKR będzie istotnym wsparciem samorządu województwa w podejmowaniu ini-

cyjatyw na forum europejskim.

– To bardzo cenna inicjatywa. Ważna również dlatego, że jej źródłem jest samorząd. Polityka europejska wymaga dziś zaangażowania obywateli, a format Europejskiego Korpusu Radnych przybliży mieszkańcom regionu jej tematykę w wymiarze praktycznym i pozwala im sięgnąć po narzędzia, jakie dają projekty europejskie. Będziemy wspierać działalność marszałka i Europejskiego Korpusu Radnych – zadeklarowała wice-minister spraw zagranicznych Anna Radwan-Röhrenscheff.

– Jestem przekonana, że

dzięki państwa kreatywności uda się zrealizować wiele interesujących pomysłów – zwróciła się do obecnych na spotkaniu przewodnicząca sejmiku województwa Elżbieta Piniewska.

Po uroczystości samorządowcy wzięli udział w Forum Dyplomacji Samorządowej. Wysłuchali prelekcji na temat współpracy międzynarodowej samorządów województwa i zadaniach jakie Europejski Korpus Radnych będzie realizować nowej kadencji.

(red), fot. Mikołaj Kuras dla UMWKP

DOBRCZE TO WIEDZIEĆ

Wzrost świadczeń dla milionów Polaków

Od 1 marca 2025 roku emerytury i renty zostaną zwaloryzowane zgodnie z obowiązującymi przepisami. Wskaźnik waloryzacji świadczeń wyniesie 105,5%, co oznacza wzrost świadczeń dla milionów seniorów i osób uprawnionych. Zgodnie z ustawą o emeryturach i rentach z FUS waloryzacja opiera się na średniorocznym wskaźniku cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów, który w 2024 r. wyniósł 103,6%, oraz realnym wzroście przeciętnego wynagrodzenia, który osiągnął 9,5%. Dzięki temu świadczenia zostaną podniesione o 5,5%.

Dla kogo podwyżki?

Podwyżka obejmie emerytury i renty w systemie powszechnym, rolniczym i mundurowym, a także świadczenia przedemerytalne, renty socjalne, nauczycielskie świadczenia kompensacyjne i dodatki do emerytur i rent. Koszt waloryzacji świadczeń szacuje się na ok. 22,8 mld zł.

Nowe wysokości wybranych świadczeń od 1 marca 2025 r.

1 878,91 zł – najniższa emerytura, renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, renta rodzinna i renta socjalna (wzrost o 97,95 zł); 1 409,18 zł – najniższa renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy (wzrost o 73,46 zł); 348,22 zł – dodatek pielęgnacyjny, za tajne nauczanie i dodatek kombatancki (wzrost o 18,15 zł). Waloryzacja jest przeprowadzana corocznie. Jej celem jest ochrona realnej wartości świadczeń emerytalno-rentowych.

Stabilnie na rynku pracy

Z szacunków Ministerstwa Pracy wynika, że w styczniu 2025 r. stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 5,4 proc., tyle samo co przed rokiem. Szacowana przez MRPiPS stopa bezrobocia rejestrowanego na początku 2025 roku wyniosła 5,4 proc., tyle samo co przed rokiem, i była o 0,3 pkt proc. wyższa niż w grudniu 2024 r. Najniższy poziom bezrobocia odnotowaliśmy w województwie wielkopolskim (3,3 proc.), a najwyższy (9,1 proc.) w podkarpackim. W urzędach pracy w końcu stycznia zarejestrowanych było – zgodnie z naszymi szacunkami – 838,7 tys. bezrobotnych. To o 52,6 tys. osób (6,7 proc.) więcej niż w końcu grudnia 2024 r. i o 1,7 tys. osób (0,2 proc.) więcej niż w końcu stycznia 2024 r.

Sytuacja na terenach powodziowych

Łącznie w 43 powiatach, w których ogłoszono stan klęski żywiołowej wywołany powodzią zarejestrowanych było 76,9 tys. bezrobotnych, czyli o ok. 5,2 tys. osób więcej niż w końcu 2024 r. Dynamika wzrostu bezrobocia w tych powiatach wyniosła 7,3%, podczas gdy w pozostałych powiatach wyniosła 6,6%. Oznacza to, że wzrost był podobny.

Polska wciąż w unijnej czołówce

Polska od dawna znajduje się w ścisłej czołówce krajów Unii Europejskiej z najniższym poziomem bezrobocia. Z danych Eurostatu wynika, że w grudniu 2024 r. stopa bezrobocia w Polsce wyniosła 3 proc. Zajęliśmy tym samym – ex æquo z Maltą – drugie miejsce pod względem najniższej stopy bezrobocia w UE, za Czechami (2,6 proc.). W grudniu 2024 r. średnia w krajach Unii Europejskiej wyniosła 5,9 proc., a w strefie euro 6,3 proc.

20 lutego

- 1811 – Austria ogłosiła bankructwo.
- 1965 – Amerykańska sonda kosmiczna Ranger 8 po wykonaniu 7 tys. zdjęć Księżyca rozbiła się o jego powierzchnię.
- 2002 – 383 osoby zginęły w pożarze pociągu na trasie Kair-Asuan w Egipcie.
- 2013 – NASA ogłosiła odkrycie najmniejszej znanej planety pozasłonecznej Kepler-37b.
- 2023 – Prezydent USA Joe Biden przybył z wizytą do Kijowa.

21 lutego

- 1846 – Wybuchło powstanie krakowskie.
- 1921 – Wprowadzono poprawki do francusko-polskiego paktu sojusznictwa, uściślającej jego skierowanie przeciw wszelkiemu niebezpieczeństwu ze strony ZSRR lub Niemiec.
- 1946 – Utworzono Ochotniczą Rezerwę Milicji Obywatelskiej (ORMO).
- 2022 – Federacja Rosyjska uznała niepodległość Donieckiej Republiki Ludowej oraz Ługańskiej Republiki Ludowej.

22 lutego

- 1734 – Wojna o sukcesję polską: wojska rosyjskie rozpoczęły oblężenie Gdańska.
- 1909 – Amerykańska Wielka Biała Flota zakończyła rejs dookoła świata.
- 2004 – W samobójczym palestyńskim zamachu bombowym w Jerozolimie zginęło 8 osób, a 50 zostało rannych.

23 lutego

- 1766 – Po śmierci Stanisława Leszczyńskiego oddana mu w dożywotnie władanie Lotaryngia została włączona do Francji.
- 1945 – Skapitulował niemiecki garnizon w poznańskiej cytadeli. Dzień ten uznaje się za datę wyzwolenia miasta Poznań spod okupacji niemieckiej.
- 1998 – 42 osoby zginęły, a 260 zostało rannych po przejściu tornada nad środkową Florydą.
- 2022 – Dzień przed rozpoczęciem inwazji Rosja ewakuowała swoich dyplomatów ze wszystkich placówek na Ukrainie.

24 lutego

- 1243 – W Lwówku Śląskim odbył się pierwszy turniej rycerski na ziemiach polskich.
- 1768 – Został podpisany traktat warszawski.
- 2004 – Prezydent Rosji Władimir Putin zdymisjonował rząd Michaiła Kasjanowa.
- 2022 – Rozpoczęła się inwazja Rosji na Ukrainę.

25 lutego

- 1403 – Anna Cylejska, druga żona Władysława II Jagiełły, została koronowana na królową Polski.
- 2000 – Papież Jan Paweł II odprawił mszę św. na stadionie w Kairze oraz spotkał się z Szenuką III.
- 2000 – Premiera komedii sensacyjnej Chłopaki nie płaczą w reżyserii Olafa Lubaszenki.
- 2004 – Premiera filmu Pasja w reżyserii Mela Gibsona.
- 2022 – Inwazja Rosji na Ukrainę: rozpoczęła się bitwa o Hostomel; Rosja została zawieszona w prawach członka Rady Europy.

26 lutego

- 1846 – Powstanie krakowskie: porażka powstańców w bitwie pod Gdowem.
- 1941 – Zlikwidowano getto żydowskie w Górze Kalwarii.
- 2001 – Podpisano Traktat nicejski.
- 2022 – Inwazja Rosji na Ukrainę: zwycięstwo wojsk ukraińskich w bitwie o Wasylków.

27 lutego

- 1932 – James Chadwick ogłosił na łamach tygodnika „Nature” odkrycie neutronu.
- 1939 – Francja i Wielka Brytania uznały hiszpański rząd gen. Francisco Franco.
- 1990 – Polska i Izrael wznowiły po 23 latach stosunki dyplomatyczne.

28 lutego

- 380 – Cesarz wschodniorzymski Teodozjusz I Wielki nakazał wszystkim podległym mu ludom przyjęcie chrześcijańskiej wiary w Świętą Trójcę w formie przyjętej przez sobór nicejski w 325 roku.
- 1943 – Na nowym cmentarzu żydowskim w Żelechowie Niemcy rozstrzelali kilkudziesięciu żydowskich rzemieślników pozostałych w mieście po likwidacji getta.
- 1973 – 18 osób zginęło w katastrofie samolotu rządowego pod Szczecinem.
- 2022 – Prezydent Wołodymyr Zełenski podpisał wniosek o członkostwo Ukrainy w Unii Europejskiej

1 marca

- 1681 – Król Jan III Sobieski wydał dekret zakazujący prawosławnym publicznego manifestowania swej wiary i domagania się zwrotu przejętych przez unitów cerkwi i klasztorów.
- 1994 – Gruzja została formalnym członkiem Wspólnoty Niepodległych Państw.
- 2011 – Po raz pierwszy obchodzono święto państwowe Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”
- 2011 – W Rosji milicja została zastąpiona przez policję.

2 marca

- 1616 – Zwycięstwo wojsk polskich pod wodzą Samuela Koreckiego nad siłami mołdawskimi w III bitwie pod Chocimiem.
- 1956 – Maroko uzyskało niepodległość (od Francji).
- 2008 – 42 osoby zginęły w samobójczym zamachu bombowym w mieście Darra Adam Khel w północno-zachodnim Pakistanie.

3 marca

- 1812 – Sformowano Legię Księstwa Warszawskiego.
- 1831 – Powstanie listopadowe: zwycięstwo oddziału gen. Józefa Dwernickiego nad Rosjanami w bitwie pod Kurowem.
- 1921 – Polska zawarła układ z Rumunią o wzajemnej pomocy militarnej w razie ataku ze strony Rosji.
- 2011 – Adam Małysz ogłosił zakończenie kariery sportowej.

4 marca

- 1386 – Władysław II Jagiełło został koronowany w katedrze wawelskiej na króla Polski.
- 1665 – Anglia wypowiedziała wojnę Niderlandom.
- 1863 – Powstanie styczniowe: stoczono bitwę pod Pieskową Skałą.
- 1966 – John Lennon powiedział w wywiadzie dla brytyjskiej gazety „Evening Standard”, że grupa The Beatles jest popularniejsza od Chrystusa.

5 marca

- 1603 – Wojna polsko-szwedzka o Inflanty: zwycięstwo wojsk polskich pod wodzą hetmana Jana Karola Chodkiewicza w bitwie pod Rakvere.
- 1616 – Dzieło Mikołaja Kopernika De revolutionibus orbium coelestium (O obrotach sfer niebieskich) trafiło na kościelny indeks ksiąg zakazanych.
- 1979 – Amerykańska sonda Voyager 1 minęła Jowisza w odległości 280 tys. km.
- 2009 – Michael Jackson zapowiedział swój powrót na scenę i wyruszenie po 12 latach przerwy w trasę koncertową This Is It.

Trwa rozbudowa urzędu gminy

GMINA ROGOWO ▶ Ponad 1,5 miliona złotych będzie kosztować trwająca rozbudowa budynku Urzędu Gminy Rogowo

5 listopada 2024 r. w Urzędzie Gminy Rogowo zawarta została umowa pomiędzy Gminą Rogowo, reprezentowaną przez: wójta Zbigniewa Zgórzyńskiego przy kontrasygnacie skarbnika Elżbiety Motylewskiej oraz firmą PAPBUD Sp. z o.o. z siedzibą w Piaskach, repre-

zentowaną przez prezesa Marcina Papierowskiego. Dokument dotyczył wykonania robót budowlanych w ramach zadania pn. „Utworzenie Centrum Usług Społecznych w Gminie Rogowo – Prace remontowo-budowlane i adaptacyjne”. Wartość zadania opiewa na kwotę:

1 568 250,00 brutto zł. Wykonawca zobowiązał się wykonać przedmiot umowy w terminie do 31.05.2025 r.

Prace obejmować będą: dobudowę części magazynowej oraz klatki schodowej na parterze; nadbudowę budynku urzędu gminy, składającą się z pomieszczeń biu-

rowych oraz zaplecza socjalnego; montaż windy w celu przystosowania CUS dla osób niepełnosprawnych.

Zadanie współfinansowane jest ze środków pochodzących z Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza na lata 2021-2027, w ra-

mach Priorytetu 8 Fundusze Europejskie na wsparcie w obszarach rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego, działanie: FEKP.o8.24 Usługi społeczne i zdrowotne.

Prace już trwają.

(artykuł sponsorowany)

Gmina Rogowo

Mają Centrum Usług Społecznych

Od 1 stycznia 2025 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rogowie przekształcono w Centrum Usług Społecznych.

Jest to nowa instytucja lokalnej polityki społecznej, która ma służyć rozwojowi i integracji usług społecznych, organizowanych i świadczonych na poziomie lokalnym. Dyrektorem centrum została Milena Grudzińska, pełniąca wcześniej funkcję kierownika GOPS w Rogowie. Kadra CUS w Rogowie została poszerzona o Organizatora Usług Społecznych, Koordynatora Indywidualnych Planów Usług Społecznych oraz Organizatora Społeczności Lokalnej.

Realizacja projektu „Centrum Usług Społecznych w Gminie Rogowo” współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej 2021-2027, z Europejskiego Funduszu Społecznego+, program: Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027, priorytet: Fundusze Europejskie na wsparcie w obszarze pracy, edukacji i włączenia społecznego, działanie: Usługi społeczne i zdrowotne, w okresie od 01.07.2024 r. do 30.06.2027 r. Całkowita wartość projektu wynosi 4 712 131,27 zł.

Celem projektu jest poprawa jakości życia mieszkańców gminy

Rogowo, poprzez wzrost dostępności do zintegrowanych usług społecznych, odpowiadających na zdiagnozowane potrzeby mieszkańców gminy. Centrum Usług Społecznych ma na celu promocję rozwoju usług społecznych, koordynację działań na rzecz rozwoju społeczności, organizację wydarzeń o charakterze informacyjno-edukacyjnym, współpracę z zewnętrznymi partnerami oraz wsparcie działań w zakresie organizacji społeczności lokalnej.

Grupę docelową stanowią mieszkańcy gminy Rogowo, w szczególności osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (w tym z powodu wieku, stanu zdrowia, niepełnosprawności), opiekunowie faktyczni osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu oraz osoby i rodziny w kryzysie, tj. osoby doświadczające przemocy domowej.

Centrum Usług Społecznych przejmie zadania GOPS oraz poszerza swoją ofertę o katalog usług społecznych takich jak: wsparcie opiekunów faktycznych w postaci: wsparcie

szkoleniowe z zakresu opieki i rehabilitacji, indywidualne wsparcie zgodne z potrzebami opiekunów faktycznych m.in. psychologiczne, terapeutyczne, dietetyczne, opieka wytchnieniowa. Wspieranie rodziny: Punkt Interwencji Kryzysowej, psycholog, terapeuta, mediator inni zgodnie z potrzebami. Wsparcie dla osób niepełnosprawnych i starszych: mobilne specjalistyczne usługi opiekuńcze – opieka pielęgnarska i rehabilitacyjna, turnusy rehabilitacyjne dla osób potrzebujących wsparcia w ramach opieki długoterminowej jako wsparcie towarzyszące, wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego, transport door-to-door.

Usługi są oferowane od marca 2025 r. i są bezpłatne w ramach trwania projektu. Od lutego 2025 r. rozpoczęto rekrutację do projektu. Nabór jest otwarty! Osoby zainteresowane prosimy o kontakt: Centrum Usług Społecznych w Rogowie, Rogowo 51, 87-515 Rogowo, tel. 695161404, adres mail: cus@rogowo.pl.

(artykuł sponsorowany)

Gmina Rogowo

Zapewnili transport

Nie tylko pobyt, ale i dowóz do Dziennego Domu Pobytu Senior + zapewnia swoim mieszkańcom nieodpłatnie Gmina Rogowo.

17 grudnia 2024 r. w Rogowie zawarta została umowa pomiędzy Gminą Rogowo, reprezentowaną przez Zbigniewa Zgórzyńskiego – wójta gminy (przy kontrasygnacie mgr Elżbiety Motylewskiej – skarbnika gminy), a spółką działającą pod firmą JAWORSKI AUTO Sp. z o.o. z siedzibą we Włocławku, reprezentowaną przez Sebastiana Baranowskiego – wiceprezesa zarządu oraz Leszka Jana Jaworskiego – wiceprezesa zarządu. Przedmiotem umowy był zakup dwóch fabrycznie nowych, nieużywanych samochodów Toyota Proace Verso 2024 r. wraz z wyposażeniem. Samochody zostały już dostarczone.

Samochody są objęte 36-miesięczną gwarancją. Łączne wynagrodzenie wykonawcy opiewa na kwotę 469.900,00 zł. Na realizację zakupu pierwszego pojazdu Gmina Rogowo pozyskała dofinansowanie ze środków PFRON projektu „Zakup samochodu dla DDP Senior w Starym Kobrzyńcu” w ramach Programu Wyrównywanie Różnic Między Regionami III w obszarze D. Zakup pojazdu pozwoli na zapewnienie dostępu osobom z niepełnosprawnością do rehabilitacji jaka świadczona

jest w ramach działalności DDPS+ w Starym Kobrzyńcu. Do domu uczęszczają osoby, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy, a są jej pozbawione. W wielu przypadkach rodzina takiej pomocy nie jest w stanie zapewnić. Miejsce zamieszkania uczestników „rozrzucone” są po całym terenie gminy, co jest znacznym utrudnieniem w dotarciu wspomnianych osób na zajęcia.

Drugie z aut zakupiono z dofinansowaniem ze środków pochodzących z Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza na lata 2021-2027, w ramach Priorytetu 8 Fundusze Europejskie na wsparcie w obszarach rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego, działanie: FEKP.o8.24 Usługi społeczne i zdrowotne. Będzie to bowiem środek transportu do świadczenia usługi door-to-door, w ramach usług w Centrum Usług Społecznych, dla osób potrzebujących wsparcia umożliwiającego m.in. podejmowanie bądź kontynuowanie leczenia, rehabilitację, pracę, edukację czy zapewnienie dostępu do kultury.

(artykuł sponsorowany)

Słowa, gdy brak słów

XX WIEK ▶ Po pewnym czasie w zamkniętym środowisku tworzy się nowy slang językowy. Przykładem jest „gwara więzienna”, a także język młodzieży, który oddziela się od dorosłych barierą nowych słówek, których „wapniaki” nie rozumieją. Swoisty slang powstał także w najbardziej okrutnym i mrocznym miejscu na świecie, czyli niemieckim obozie Auschwitz Birkenau

W latach 80. polscy naukowcy dokładnie przejrzyli wszystkie źródła poświęcone obozowi koncentracyjnemu Auschwitz. Śledzili listy, ale również wiersze w poszukiwaniu słów i zwrotów, które pojawiły się wówczas w obiegu. W sumie udało im się odtworzyć ok. 5 tysięcy haseł. Swoisty język więźniów nazwano „lagersprachą”. Ponieważ obóz stworzyli Niemcy, większość słów w gwarze obozowej stanowiły spolszczone germanizmy.

Przykładem mogło być słowo „auseny”. Pochodziło od niemieckiego słowa „na zewnątrz” i dotyczyło roboczych grup kobiecych, które przewidziano do prac poza obozem. Cyklon B – gaz, który stosowano w komorach

gazowych, potocznie nazywano „blaugazem”, czyli „niebieskim gazem”. Różnokolorowe trójkąty na pasiakiach nazywano winklami, a sami więźniowie nazywani byli „heftlingami”. To dosłowna kalka z języka niemieckiego.

Istniało sporo słów gwarowych, które były sarkastyczne. Więźniowie na wszy mawiali „blondynki”. Pchły dla odmiany określano „brunetkami”. „Brytfanką” nazywano wsuw, na który kładziono zwłoki, następnie umieszczane w piecach krematoryjnych. Słowem „banan” oznaczano pałki, którymi bito więźniów. Duża liczba słów dotyczyła jedzenia. Białozółta zupa obozowa robiona z mączki rybnej lub kostnej nazywano „awo”. Popularna

piosenka obozowa mówiła o diecie w Auschwitz „Rano kawa, wieczór kawa, a na obiad trochę awa”.

Drugim rodzajem zupy była „złota zupa”. Była gotowana z odpadów pieczywa, ale często zawierała różne „niespodzianki” pokrywane wcześniej w pieczywie przez więźniów. Można było tam znaleźć migdały, ale i kawałki mydła. Do tego złoty pierścionek albo kawałek sztucznej szczęki.

Jednym z autorów słownika gwary obozowej był więzień Auschwitz Stanisław Kłodziński. Po wojnie przyjmował byłych więźniów w specjalnej przychodni. Organizował dla nich wyjazdy sanatoryjne. To on badał nową jednostkę chorobową – syndrom KZ. Doświadczali go byli więźniowie obozów koncentracyjnych, np. przez gromadzenie i ukrywanie żywności. Wielu byłych więźniów miało potężny problem, by wrócić do społeczeństwa.

Do doktora Kłodzińskiego trafiały także żony byłych więźniów. Opowiadały o nocach, które upływały ich małżonkom na koszarach i wykrzykiwaniu słów z gwary obozowej. Lagerspracha pozostaje językiem niemal wymarłym. Sama lektura tego słownika może jednak nawet dziś przyprawiać o gęsią skórę.

(pw)

XX wiek

Byle się nie targować

Przez cały okres międzywojenny największym zagrożeniem dla kupców z Wąbrzeźna byli Żydzi. Obawiali się ich niczym ognia. Dlaczego? Trochę światła na ten temat rzuca tekst napisany przez właścicieli jednego ze sklepów z Wąbrzeźna.

List kupca z Wąbrzeźna został opublikowany w listopadzie 1926 roku. Kupiec ma sporo pretensji do... klientów, którzy „w dni targowe mówią – My tu sprowadzimy Żydów z Małopolski lub Kongresówki, bo z nimi się lepiej handluje. Oni zawsze coś opuszczają”. Rzeczywiście targowanie się było nieodłącznym elementem wizyty w żydowskim sklepie. Oczywiście ceny uprzednio zawyżano, tak aby klient po wytargowaniu odpowiedniej ceny czuł satysfakcję. Bardzo podobnie postępują handlowcy obecnie, stosując promocje.

Kupcy mieli szczególne pretensje do przybyszów z byłego zaboru rosyjskiego, którzy byli przyzwyczajeni do targowania się. – Niechaj ci osadnicy pamię-

tają, że włościanstwu tutejszemu przy stałych cenach z polskimi kupcami było i jest znacznie lepiej, aniżeli by im było przy sposobie targowania się z Żydami – czytamy w wypowiedzi kupca. Co do prawdziwości tych słów można mieć różne opinie.

W Wąbrzeźnie jak i innych miastach Pomorza obowiązywały dotąd zasady jeszcze rodem ze średniowiecza, kiedy cechy rzemieślnicze ustalały między sobą ceny, a tańszy i gorszej jakości towar można było kupić u tzw. partaczy. Nawet w czasie I wojny światowej w mieście panowała zasada utrzymywania stałych cen i nie sprzedawania „pod ladą”.

(pw)

XIX wiek

Nie zdążyli pomóc

W lipcu 1864 roku, gdy powstanie styczniowe było już w ostatniej fazie walk i szanse na sukces przepadły, w Ryńsku pod Wąbrzeźnem doszło do ciekawego odkrycia.

Powstanie styczniowe odbywało się na ziemiach zaboru rosyjskiego, ale wielu polskich patriotów z zaboru pruskiego starało się wspomagać ten zryw. Przez graniczną Drwęcę przeprawiano ochotników oraz broń. Zaangażowani w akcję pomocy byli właściciele majątków ziemskich jak i zwykli mieszczanie. Okazało się, że nie wszystkie dostawy broni dotarły w porę do powstańców. W lipcu 1864 roku w Ryńsku odkryto zakopane w polu 70 sztuk karabinów.

Fakt zakopywania karabinów w polu dostrzegł pewien chłopiec.

Później przekazywał informacje o tym „w sekrecie” kolejnym osobom. Plotka doszła aż do policji. Po odkopaniu broni aresztowano rachmistrza Szpotańskiego z Ryńska, ekonoma Sztymeta z Orzechówki i Sułkowskiego z Jabłonowa. Po przesłuchaniach policja doszła do kolejnych Polaków wspomagających powstanie: kilku fernali, borowego Górskiego z Psiejgórki, leśniczego Kaczorowskiego z Czystochlebia, stelmacha Celmera i stróża nocnego z Orzechowa. Wszyscy trafili do toruńskiego więzienia.

(pw)

XX wiek

Świąteczny huragan

Katastrofalne w skutkach burze towarzyszyły nam od dawna. Gorsza technologia budowy domów przyczyniała się do poważnych strat. W 1904 roku po jednej z wichur ucierpiał nawet jeden z kościołów na ziemi dobrzyńskiej.

15 sierpnia 1904 roku mieszkańcy naszych okolic udali się do kościołów na święto Wniebowzięcia. Piękny dzień nie zwiastował popołudniowej wichury, która doświadczyła sporych obszarów ziemi dobrzyńskiej

i Kurpiów. W Ciechocinie, na zachodnim krańcu ówczesnego powiatu lipnowskiego, wichura uszkodziła wieżę kościoła, gdzie kilka godzin wcześniej odbywała się msza. W jednej wsi na Kurpiach wichura zabiła dwoje ludzi i 4

konie. Zniszczenia były tak znaczne, że władze powiatowe nakazały spisanie strat, głównie w zbiorach, po niedawno zakończonych żniwach.

(pw)

Duńska czy amerykańska?

CIEKAWOSTKA ▶ W ostatnim czasie o Grenlandii zrobiło się głośno. Obecnie wyspa jest częścią Królestwa Danii. Posiada dużą autonomię. Jej historia sięga czasów wczesnego średniowiecza. Przybliżamy dzieje „zielonej wyspy”

Od końca IX w. n.e. do Grenlandii docierały sporadyczne wyprawy wikingów. Pierwsza wzmianka nawiązująca do Grenlandii pojawiła się w islandzkim dziele Landnámabók. Według tradycji islandzkiej norweski żeglarz Gunnbjörn Ulfsson (ok. X w.) podczas rejsu na Islandię został zepchnięty z kursu wskutek złej pogody i dotarł do grupy wysepek, nazwanej od jego imienia Gunnbjarnarsker, skąd zauważył majaczący na zachodzie ląd. Ulfsson uznawany jest za pierwszego Islandczyka, który ujrzał wybrzeża Grenlandii. Według tradycji kolejnym Islandczykiem, który dotarł do Gunnbjarnarsker ok. 978 roku, był Snæbjörn Galti.

W latach 80. X wieku Eryk Rudy (ok. 950-1003), skazany na trzyletnią banicję za zabójstwa, udał się na poszukiwanie lądu z raportu Ulfssona. Dotarł na wschodnie wybrzeże Grenlandii. Eryk nazwał nowy ląd Grønland czyli zieloną ziemią, aby atrakcyjna nazwa przyciągnęła osadników. Wybrzeża południowej i zachodniej Grenlandii, podobnie jak dziś, rzeczywiście były zielone i nadawały się do uprawy roli i hodowli zwierząt. Wyprawa Eryka, datowana na 985 lub 986 rok, zapoczątkowała osadnictwo skandynawskie – powstało Osiedle Wschodnie (Eystribyggð) w rejonie współczesnych Nanortalik, Qaqortoq i Narsaq oraz Osiedle Zachodnie (Vestribyggð) na wschodnim obszarze współczesnego Nuuk.

Osady te mogły liczyć ok. 280 gospodarstw i od 3 do 6 tys. mieszkańców. Eryk osiadł na farmie Brattahlíð (współczesne Qassiarsuk) na brzegu Eriksfjord w Osiedlu Wschodnim. W Brattahlíð zbierało się zgromadzenie lokalne i stanął jeden z pierwszych kościołów, po tym jak żona Eryka – Þjóðhild przeszła na chrześcijaństwo. Islandia przyjęła chrześcijaństwo ok. 999-1000 roku, które dotarło na Grenlandię wraz z synem Eryka Rudego – Leifem Erikssonem (975-1020), który spędził zimę 999 roku na dworze nowo nawróconego króla Norwegii Olafa I Tryggvasona, gdzie przyjął chrześcijaństwo. Osiedla zostały opuszczone na przestrzeni XIV-XV wieku – Osiedle Zachodnie ok. 1350 roku a Wschodnie przed rokiem 1500. Nie wiadomo czy był to proces stopniowego wymierania, czy emigracji. Powstało wiele teorii na ten temat, często sprzecznych ze sobą. Przyczyn upatrywa-

no przede wszystkim w zmianach klimatycznych po nastaniu małej epoki lodowej. Wśród innych czynników wymieniano: niewielką liczebność populacji, epidemie, konflikty z ludnością tubylczą i marginalizację gospodarczą.

W XVI w. do zachodnich wybrzeży Grenlandii dotarli angielscy żeglarze Martin Frobisher (1535-1594) i John Davis (1550-1605), którzy napotkali Inuitów. Następnie wody Grenlandii penetrowali europejscy wielorybnicy i angielskie, holenderskie i niemieckie statki zaczęły regularnie przybywać na wyspę. Wielorybnicy przywlekli wirusy grypy i odry, na które Inuici nie byli odporni.

Wskutek najpierw unii kalmarskiej (1397), a potem unii realnej między Danią a Norwegią (1534-1814) ziemie Grenlandii stały się częścią Królestwa Danii i Norwegii. Królestwo rościło sobie prawa do wszystkich norweskich terytoriów zależnych na Islandii, Grenlandii, do Wysp Owczych, Szetlandów i Orkadów.

W 1721 roku norweski pastor luterński Hans Egede (1686-1758) poprowadził duńsko-norweską misję na Grenlandię, by odnaleźć potomków dawnych osadników i przeprowadzić chrystianizację. Nie odnaleziono żadnych europejskich osadników, lecz nawiązano kontakty z Inuitami, z którymi podjęto wymianę handlową i założono faktorię handlową w Godthåb.

W 1814 roku, po przegranej wojnie (Dania wspierała Francję w wojnach napoleońskich), na mocy traktatu kilońskiego królestwo Danii i Norwegii musiało oddać Szwecji Norwegię, z wyjątkiem Grenlandii, Islandii i Wysp Owczych. Dania utrzymała monopol handlowy, a profity prze-

znaczono na rozwój Grenlandii. W praktyce działalność duńska ograniczała się do południowego i zachodniego wybrzeża Grenlandii, lecz w Norwegii obawiano się, że w przypadku braku oporu wobec dominacji duńskiej na Grenlandii, duński monopol handlowy zostanie wprowadzony na wschodnim wybrzeżu z negatywnymi konsekwencjami dla operacji norweskich na tym obszarze.

W ciągu XIX w. regionem zaczęli interesować się badacze – w pierwszej połowie XIX w. brytyjski podróżnik William Scoresby (1789-1857) przeprowadził badania meteorologiczne i oceanograficzne, a w połowie wieku duński geolog Hinrich Johannes Rink (1819-1893) jako pierwszy przedstawił dokładny opis lądolodu grenlandzkiego. W 1861 roku Rink założył również pierwszą gazetę w języku grenlandzkim – Atuagagdliutit. Pod koniec XIX w. zaczęto organizować wyprawy naukowo-badawcze i przeprowadzono kilka prób przejścia przez lądolód grenlandzki. Po nieudanych wyprawach szwedzkiego geologa Adolfa Erika Nordenskiölda (1832-1901) z 1883 roku i amerykańskiego podróżnika Roberta Peary'ego (1856-1920) z 1886 roku, przejścia z zachodu na wschód dokonał norweski odkrywca Fridtjof Nansen (1861-1930) w 1888 roku. Dwa lata później Peary przeszedł od MacCormick Bay na zachodzie, do Independence Bay na północnym wschodzie.

W 1867 roku w uznaniu zasobności wód arktycznych, bogactw mineralnych i strategicznego położenia wyspy, ofertę odkupienia od Danii całej Grenlandii złożyły Stany Zjednoczone, ale oferta nie została przyjęta.

Zgodnie z doktryną Monroe

Stany Zjednoczone nie mogły pozwolić żadnemu innemu państwu na obecność militarną w regionie arktycznym. Okupacja Danii przez hitlerowskie Niemcy niosła ze sobą zagrożenie okupacji Grenlandii. Niemcy podjęły kilka prób założenia stacji meteorologicznych na południu wyspy, czemu zapobiegły interwencje United States Coast Guard. 6 kwietnia 1941 roku podpisały porozumienie z duńskim ambasadorem w Waszyngtonie Henrikiem Kauffmannem (1888-1963), na mocy którego zobowiązały się do zagwarantowania bezpieczeństwa wyspy w zamian za prawo do budowy, utrzymania i używania niezbędnych obiektów.

Strategiczna lokalizacja wyspy umożliwiała lądowanie samolotów wyprodukowanych w Ameryce w drodze do baz w Wielkiej Brytanii. Grenlandia była jedynym wówczas znanym miejscem komercyjnego wydobycia kriolitu, ułatwiającym produkcję aluminium. Z uwagi na położenie geograficzne Grenlandia jest strategicznym miejscem dla pomiarów meteorologicznych i prognozy pogody dla marynarki i lotnictwa. W październiku 1941 roku powstała pierwsza amerykańska stacja „Blue West-8” w Sønder Strømfjord, którą dowodził pionier lotnictwa arktycznego Bernt Balchen (1899-1973). Jego zadaniem było zbudowanie najbardziej wysuniętej na północ bazy lotniczej na świecie. Baza „Blue West-8” została ukończona w 1943 roku. Po zakończeniu wojny Dania liczyła na to, że Stany Zjednoczone wycofają się z wyspy. Natomiast rząd USA ponownie zaproponował Danii jej kupno, oferując sto milionów dolarów (3,1 miliarda USD w 2015 roku), ale tak

jak w 1867 roku i tym razem oferty nie przyjęto.

Na mocy konstytucji duńskiej z 1953 roku Grenlandia jest integralną częścią Królestwa Danii, posiadającą od 1979 roku szeroką autonomię. W kwestii duńskich władz centralnych, które na Grenlandii reprezentuje wysoki przedstawiciel, są: sprawy konstytucji, obrony, polityki zagranicznej i monetarnej. Grenlandia wybiera 2 deputowanych do parlamentu duńskiego (Folketing). Lokalnym organem władzy ustawodawczej jest Landsting (kadencja 4 lata, z wyborów powszechnych), władzy wykonawczej – rząd, odpowiedzialny przed Landstingiem.

25 listopada 2008 roku odbyło się referendum w sprawie poszerzenia autonomii. 75,54% mieszkańców głosowało za autonomią, przeciw było 23,57%, frekwencja wyniosła 71,96%. W wyniku referendum przekazano rządowi Grenlandii sprawy polityki morskiej, zasobów naturalnych oraz policję i sądownictwo, łącznie ok. 30 obszarów. Język grenlandzki został jedynym językiem urzędowym. Nie zmieniła się polityka zagraniczna i obronna. Nowe przepisy dotyczące poszerzenia autonomii weszły w życie 21 czerwca 2009 r.

USA mają na Grenlandii bazę wojsk powietrznych Thule z elementami systemu wczesnego ostrzegania przed pociskami balistycznymi; bazę tę wykorzystuje również dowództwo sił kosmicznych. W czasie zimnej wojny działała też tajna baza Camp Century. Początki tej obecności sięgają 9 kwietnia 1941 r., gdy USA przejęły kontrolę nad wyspą prawdopodobnie jeszcze bez oficjalnej zgody duńskiego rządu emigracyjnego. W XIX w. Departament Stanu USA analizował możliwość zakupu Grenlandii i Islandii, gdy w 1867 roku sekretarz stanu William H. Seward zlecił ocenę możliwości takiej transakcji, ale nie złożono Danii żadnej propozycji. W 1946 roku prezydent Harry Truman bezskutecznie złożył Danii ofertę zakupu Grenlandii za 100 mln dol., a w 2019 roku do idei wrócił prezydent Donald Trump, ale do pomysłu sceptycznie odniósł się wielu duńskich polityków. W ostatnim czasie władze USA ponownie starają się zmusić Duńczyków i Grenladczyków do sprzedaży wyspy.

**Opr. (Szyw)
fot. Internet**

INFORMATOR DLA MIESZKAŃCÓW POWIATU RYPIŃSKIEGO

Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

OGŁOSZENIA DROBNE

Auto-Moto

Autokasacja/demontaż

Absolutnie auta kupię w całości, rozbite lub na złom, odbiór lawetą, tel. 887-813-007

Budowlane

Remonty

Remonty malowanie gładzie, ocieplanie, regipsy itp... tel. 885-810-599

Rolnictwo

Zwierzęta

Przyjmujemy zapisy na młode duże kury nioski, sprzedaż 15-25 Marzec. Pełen pakiet szczepień, odbiór własny lub do wóz pod dom GRATIS!!! tel. 888-240-090

Numery alarmowe

Komenda Powiatowa
Państwowej Straży Pożarnej
ul. Strażacka 4, 87-500 Rypin
tel. 54 280 37 37
tel. 54 280 91 53
numer alarmowy 998 lub 112

Komenda Powiatowa Policji
ul. Sportowa 35
87-500 Rypin
tel. 47 753 92 00
numer alarmowy 997 lub 112

Pogotowie energetyczne 991
Pogotowie gazowe 992
Pogotowie ciepłownicze 993
Pogotowie wodno-kanalizacyjne 994

Administracja

Urząd Miejski w Rypinie
ul. Warszawska 40
tel. 54 280 96 00

Starostwo Powiatowe w Rypinie
ul. Warszawska 38
tel. 54 280 24 33

Urząd Skarbowy w Rypinie
ul. Dojazdowa 10
tel. 54 280 92 10

Urząd Gminy Rogowo
Rogowo 51
tel. 54 280 16 22

Urząd Gminy w Brzuzem
Brzuzem 62
tel. 54 270 11 23
tel. 54 270 11 38
tel. 54 280 09 06

Urząd Gminy w Skrwilnie
ul. Rypińska 7
tel. 54 270 00 12

Urząd Gminy w Wąpielsku
Wąpielsk 20
tel. 56 493 83 21

Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa
ul. Nowy Rynek 5
87-500 Rypin
tel. 54 280 01 55

Powiatowy Urząd Pracy
ul. Nowy Rynek 14
87-500 Rypin
tel. 54 280 21 44

PKS Dworzec Autobusowy
ul. Dworcowa 20
87-500 Rypin
tel. 54 280 30 73

Powiatowa Stacja
Sanitarno-Epidemiologiczna
w Rypinie
ul. Warszawska 38a
tel. 22 250 01 15

Kultura i rekreacja

Rypiński Dom Kultury
Warszawska 8
tel. 54 280 21 56

Rypińskie Centrum Sportu
ul. Dworcowa 11
tel. 54 233 9742

Miejsko-Powiatowa
Biblioteka Publiczna w Rypinie
Warszawska 20
tel. 54 280 21 42

Oświata

Zespół Szkół nr 1
im. ks. Czesława Lissowskiego
w Rypinie
ul. Kościuszki 51
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 20 65

Zespół Szkół nr 2
im. Unii Europejskiej
w Rypinie
ul. Dworcowa 11
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 31 61

Zespół Szkół nr 3
im. Bogdana Chelmskiego w Rypinie
ul. Nowy Rynek 20
tel. 54 280 24 05

Zespół Szkół nr 4
im. Ziemi Dobrzyńskiej w Nadrożu
ul. Nadróż 1
tel. 54 270 31 12

Zespół Szkół nr 5
im. ks. Jana
Twardowskiego w Rypinie
ul. Młyńska 12
tel. 54 280 36 42

Poradnia Psychologiczno
-Pedagogiczna
ul. Dworcowa 11
87-500 Rypin
tel. 54 280 50 48
Dom Dziecka
im. Janusza Korczaka w Rypinie
ul. Mławska 54

tel. 54 280 30 55
Dom Pomocy Społecznej
„KOMBATANT” w Ugoszczu
Ugoszcz 30
87-522 Ostrowite
tel./fax: 54 270 11 33

Powiatowe Centrum
Obsługi Oświaty
ul. Warszawska 38
87-500 Rypin
tel. 54 280 39 22

Chatka Puchatka.
Punkt przedszkolny.
Pankowska J.
ul. Jana Pawła II 11
87-500 Rypin
kom. 501 024 694

Przedszkole Niezapominajka
ul. Gustawa Sommera 16
87-501 Rypin
tel. 54 280 35 16

Przedszkole nr 1
ul. Młyńska 3
87-500 Rypin
tel. 54 280 57 97

Przedszkole Miejskie nr 2
ul. Wojska Polskiego 11
87-500 Rypin
tel. 54 280 31 32

Pomoc społeczna

Powiatowe Centrum
Pomocy Rodzinie w Rypinie
ul. Warszawska 38 A
tel./fax: 54 280 36 41

Miejski Ośrodek Pomocy
Społecznej w Rypinie
ul. Warszawska 40
87-500 Rypin
tel. 54 280 96 51

Gminny Ośrodek Pomocy
Społecznej w Rypinie
ul. Lipnowska 4
tel. 54 280 22 79

Przedsiębiorstwa komunalne

Zarząd
Dróg Powiatowych
ul. Strażacka 1
87-500 Rypin
tel. 54 280 34 04

Przedsiębiorstwo Komunalne
„Komes” Sp. z o.o.
ul. Elizy Orzeszkowej 4
87-500 Rypin
tel. 54 280 24 62

Miejskie Przedsiębiorstwo
Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.
ul. Mikołaja Reja
87-500 Rypin
tel. 54 280 34 32

Zdrowie

Szpital Powiatowy w Rypinie
ul. 3 Maja 2
tel. 54 230 87 00

Pod Gryfem.
Apteka Spółki Eskulap
ul. Mławska 30
87-500 Rypin
tel. 54 280 59 94

Przy Przychodni. Apteka
ul. Księdza Lissowskiego 10
87-500 Rypin
tel. 54 280 40 62

DOZ Apteka dbam o zdrowie
Remedium
ul. Koszarowa 3
87-500 Rypin
tel. 54 280 35 97

DOZ Apteka dbam o zdrowie
ul. Warszawska 14
87-500 Rypin
kom. 800 110 110

Apteka Społeczna na Mławskiej
Grupa Nowa Farmacja
ul. Mławska 1E
87-500 Rypin
tel. 54 236 66 88

Pod Orłem. Apteka
Spółki Eskulap
ul. Kilińskiego 7
87-500 Rypin
tel. 54 280 20 44

Pod Eskulapem s.c. Apteka.
Wieczorek B.,
Zwierzyńska I.
ul. Ogrodowa 36
87-500 Rypin

Apteka „Przy Szpitalu”
ul. 3 Maja 2
87-500 Rypin

ZASADY NADAWANIA OGŁOSZEŃ DROBNYCH

Twoje ogłoszenie ukaże się WE WSZYSTKICH naszych dwutygodnikach: CGD, CLI, CRY, CWA.

Aby nadać ogłoszenie :

- Wyślij treść ogłoszenia na adres e-mail: reklama@wpr.info.pl. Otrzymasz e-mail zwrotny z wyceną i nr konta do wpłaty
- Odwiedź nasze biuro i nadaj ogłoszenie osobiście: ul. Dworcowa 4, 87-400 Golub-Dobrzyń
- Ogłoszenia do kolejnego numeru przyjmujemy do godziny 16⁰⁰ w poniedziałki

Szczegółowe informacje pod numerem telefonu 662 061 331 lub 608-688-587. Regulamin znajdziesz na stronie www.golub-cgd.pl

Są wolne miejsca

GMINA WĄPIELSK ▶ Nie masz z kim zostawić malucha? Chcesz, żeby twoje dziecko, które nie skończyło jeszcze 3 lat mogło rozwijać swoje umiejętności, bawić się z rówieśnikami i odkrywać świat w bezpiecznej i ciepłej atmosferze?

Jeżeli tak, to możesz je zapisać do Klubu Dziecięcego w Półwiesku Małym. Placówka jest świetnie wyposażona. Znajduje się w niej duża sala zabaw, sypialnia, aneks kuchenny i łazienka dostosowana do wieku dzieci. Ogrodzony plac zabaw jest przeznaczony wyłącznie dla podopiecznych klubu.

– Oferujemy indywidualne podejście – dbamy o to, aby maluchy czuły się u nas jak w domu i mogły rozwijać się w swoim tempie. Każde dziecko jest dla nas wyjątkowe.

Mamy ciekawy program zajęć łączący naukę z zabawą. Nasz klubik to doskonałe miejsce na

nawiązywanie pierwszych przyjaźni i uczenie się współpracy w grupie – zachęcają pracownicy placówki.

Docelowo w Klubie Malucha może przebywać 16 dzieci od poniedziałku do piątku w godz. 6.30 – 16.30. Mogą to być również szkraby z ościennych gmin czy powiatów, np. golubsko-dobrzyńskiego. Szczegółowe informacje na temat zapisów i działania klubu można uzyskać pod nr telefonu 516 031 405 lub bezpośrednio w placówce w Półwiesku Małym 37, 87-337 Wąpielsk.

Tekst i fot. (jd)

DWUTYGODNIK REGIONU RYPIŃSKIEGO

CRY

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4,
tel. 662 061 331,
e-mail: redakcja@wpr.info.pl

Redaktor naczelny:
Andrzej Korpalski
tel. 535 170 961
a.korpalski@wpr.info.pl

Dział reklamy i ogłoszeń:
tel. 608 688 587
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Kolportaż prasy:
tel. 662 061 331

Wydawca:
WPR Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4
(Nakład WPR 3700 egz.)

Druk:
POLSKA PRESS Sp. z o.o.
02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 45

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich redagowania i skracania. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Znak sprawy: Og.6721.1.2024 Rogowo, dnia 20.02.2025 r.

OGŁOSZENIE WÓJTA GMINY ROGOWO

o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Na podstawie art. 17 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.) zawiadamiam o podjęciu w dniu 28 listopada 2024 r. przez Radę Gminy Rogowo uchwały Nr IX/58/2024 w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych przy drodze powiatowej nr 2218C, w obrębie Sosnowo, gmina Rogowo.

Zainteresowani mogą składać uwagi i wnioski do dokumentu w terminie 21 dni od dnia ukazania się niniejszego ogłoszenia:

- na piśmie na adres: Urząd Gminy Rogowo, Rogowo 51, 87-515 Rogowo,
- ustnie do protokołu w siedzibie Urzędu Gminy Rogowo,
- za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres: ugrogowo@rogowo.pl (bez konieczności opatrywania ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym, o którym mowa w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 307) lub poprzez platformę ePUAP.

Do złożenia uwag i wniosków, należy wykorzystać formularz zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Rogowo na stronie internetowej: <http://www.bip.rogowo.pl>

o przeprowadzaniu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. 21 pkt 1, art. 39, art. 40, art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.) w związku z przystąpieniem do sporządzenia ww. planu miejscowego zawiadamiam o przystąpieniu do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko tego planu.

Przedmiotem opracowywanego dokumentu będą wyniki analiz i ocen dotyczących wpływu opracowania planu miejscowego na środowisko przyrodnicze wraz z przedstawieniem rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą ewentualnego negatywnego oddziaływania na środowisko oraz rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

Z niezbędną dokumentacją sprawy można zapoznać się w siedzibie Urzędu Gminy Rogowo.

Zainteresowani mogą składać uwagi i wnioski do dokumentu w terminie 21 dni od dnia ukazania się niniejszego ogłoszenia:

- na piśmie na adres: Urząd Gminy Rogowo, Rogowo 51, 87-515 Rogowo,
- ustnie do protokołu w siedzibie Urzędu Gminy Rogowo,
- za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres: ugrogowo@rogowo.pl (bez konieczności opatrywania ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym, o którym mowa w ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 307) lub poprzez platformę ePUAP.

Uwagi i wnioski złożone po wyznaczonym terminie pozostaną bez rozpatrzenia. Organem właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków jest Wójt Gminy Rogowo. Informacje telefoniczne w sprawie projektu planu miejscowego oraz prognozy oddziaływania na środowisko będą udzielane również pod numerem tel. (54) 280 16 22, w godzinach pracy urzędu.

WÓJT GMINY ROGOWO
Zbigniew Zgórzyński

OBOWIĄZEK INFORMACYJNY

W związku z zapisami art.13 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia Dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych osobowych, Dz. Urz. UE L 119 z 4 maja 2016 r.) informuję, że administratorem danych osobowych jest Urząd Gminy Rogowo z siedzibą Rogowo 51, 87-515 Rogowo, reprezentowany przez Wójta Gminy Rogowo.

1,4 mln wniosków o 800 plus w tydzień

REGION/KRAJ ▶ Od 1 lutego rodzice i opiekunowie mogą składać wnioski o 800 plus na nowy okres świadczeniowy, który będzie obowiązywał od 1 czerwca 2025 r. do 31 maja 2026 r. Do ZUS wpłynęło już 1,4 mln wniosków, obejmujących ponad 2,1 mln dzieci

Wnioski o przyznanie świadczenia 800 plus na nowy okres wypłat 2025/2026 można składać już od 1 lutego. – Zainteresowanie tym świadczeniem jest duże. W ciągu zaledwie 7 dni rodzice i opiekunowie złożyli 1,4 mln wniosków na ponad 2,1 mln dzieci. Pierwsze wypłaty 800 plus na nowy okres świadczeniowy przekazane zostaną na konta rodziców już w czerwcu – informuje Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Ważne terminy

Termin wypłaty świadczenia 800 plus uzależniony jest od daty złożenia kompletnego i prawidłowo wypełnionego wniosku. Jeśli formularz wpłynie do ZUS-u w kwietniu i będzie poprawnie wypełniony, rodzic otrzyma pierwsze świadczenie za nowy okres jeszcze w czerwcu. – W przypadku złożenia wniosku w maju lub czerwcu, ZUS wypłaci należne wsparcie wraz z wyrównaniem od czerwca, odpowiednio do 31 lipca lub 31 sierpnia. Jeśli dokumenty zostaną przekazane po 30 czerwca br., rodzic nie otrzyma już wyrównania za czerwiec. Świadczenie wychowawcze

będzie przyznane jedynie od miesiąca złożenia wniosku. Nie dotyczy to rodziców nowonarodzonych dzieci, którzy mają trzy miesiące na złożenie wniosku – dodaje rzeczniczka.

Jak złożyć wniosek

Wnioski o 800 plus do ZUS-u można składać wyłącznie w formie elektronicznej, co pozwala rodzicom i opiekunom na ich przesyłanie o dowolnej porze, zarówno w ciągu dnia, jak i w nocy. Rodzice mają do dyspozycji kilka elektronicznych kanałów, za pomocą których mogą przekazać dokument. Mogą to zrobić szyb-

ko i wygodnie za pośrednictwem bezpłatnej aplikacji mZUS. Wystarczy pobrać ją na telefon lub tablet i połączyć z indywidualnym kontem na Platformie Usług Elektronicznych PUE/eZUS.

Złożenie wniosku za pośrednictwem aplikacji mZUS zajmuje zaledwie kilka minut. Nowy dokument można łatwo utworzyć na podstawie wcześniejszego wniosku, niezależnie od tego, czy został on złożony przez aplikację, czy przez PUE/eZUS. Większość danych uzupełni się automatycznie, co eliminuje potrzebę ręcznego wprowadzania informacji. W razie jakichkolwiek

zmian istnieje możliwość edytowania dokumentu przed jego wysłaniem.

Wniosek o 800 plus można złożyć również za pośrednictwem platformy PUE/eZUS, portalu Emp@tia lub bankowości elektronicznej za pośrednictwem banku, który oferuje taką usługę. Opiekunowie faktyczni, prawni oraz dyrektorzy placówek wychowawczych, opiekuńczych i domów pomocy społecznej mogą składać wnioski w imieniu swoich podopiecznych wyłącznie za pośrednictwem PUE/eZUS.

Dodatkowe wymogi dotyczące dzieci z Ukrainy

Świadczenie wychowawcze w wysokości 800 zł przysługuje na każde dziecko w wieku do 18 lat, niezależnie od dochodów rodziny. Natomiast dodatkowym warunkiem przyznania i wypłaty świadczenia wychowawczego dla obywateli Ukrainy, których pobyt w Polsce jest uznawany za legalny na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy, jest realizowanie przez dzieci obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego lub szkolnego.

Do wniosków o świadczenie wychowawcze na okres od 1 czerwca 2025 r. rodzic dziecka nie musi załączać zaświadczenia potwierdzającego uczęszczanie dziecka do polskiej placówki oświatowej. Weryfikacja realizacji obowiązku nauki będzie przeprowadzana przez ZUS w Systemie Informacji Oświatowej. Na nowy okres świadczeniowy złożono dotychczas niemal 13 tys. wniosków o 800 plus dotyczących ponad 19 tys. dzieci, które są objęte ustawą o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z działaniami wojennymi na terytorium tego kraju.

(red)
fot. ZUS

Region/Kraj

Coraz więcej wypłat na konto

Zakład Ubezpieczeń Społecznych przekazuje aż 80 proc. świadczeń długoterminowych, takich jak emerytury, renty, nauczycielskie świadczenia kompensacyjne oraz zasiłki i świadczenia przedemerytalne na rachunki osobiste swoich klientów. W województwie kujawsko-pomorskim stopień ubankowienia jest wyższy i przekracza 81 proc.

Wskaźnik ubankowienia klientów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych cały czas rośnie. Obecnie 80 proc. emerytów i rencistów otrzymuje swoje świadczenia na konto bankowe, podczas gdy jeszcze cztery lata temu odsetek ten wynosił 73,8 proc. W województwie kujawsko-pomorskim w tym samym okresie poziom ubankowienia świadczeń wzrósł z 75,4 proc. do ponad 81 proc.

– Spośród 472,6 tys. długoterminowych świadczeń wypłacanych przez ZUS w regionie, takich jak emerytury, renty, nauczycielskie

świadczenia kompensacyjne oraz zasiłki i świadczenia przedemerytalne, 384 tys. jest przekazywanych na konto. Pozostałe 88,6 tys. świadczeń stanowiących niecałe 19 proc., dostarczają seniorom listonosze w formie gotówki – informuje Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Wśród osób, które niedawno przeszły na emeryturę, znacznie wyższy jest udział wypłat na konto – wynosi on 88 proc. w skali kraju, natomiast w regionie osiąga jeszcze wyższy poziom, wynosząc

90,5 proc. Dzieje się tak, ponieważ emeryci, kończąc swoją aktywność zawodową, nadal korzystają z osobistych rachunków bankowych. Opłacają rachunki, dokonują zakupów online oraz korzystają z kart płatniczych, nie zamierzając rezygnować z tych udogodnień po przejściu na emeryturę.

Osoby starsze często obawiają się nowych technologii. Wolą przechowywać pieniądze w domu oraz regulować należności i dokonywać zakupów gotówką. Takie postępowanie naraża je na kradzieże kieszonkowców oraz oszustwa, takie jak np.

metoda „na wnuczka” czy „na policjanta”. Przekazywanie świadczeń przez ZUS na konto bankowe jest znacznie bezpieczniejsze i wygodniejsze. Senior ma stały i szybki dostęp do swoich finansów, co pozwala mu swobodnie nimi dysponować, nawet podczas urlopu czy pobytu w sanatorium. Dzięki temu nie musi czekać na wizytę listonosza.

Każdy klient ma możliwość samodzielnego wyboru sposobu, w jaki chce otrzymywać środki wypłacane przez ZUS podczas składania wniosku o konkretne świadczenie. Jeśli obecnie otrzymuje emeryturę lub

rentę w gotówce, a chciałby zmienić formę wypłaty na przelew na rachunek bankowy, wystarczy, że wypełni formularz ZUS E2P, czyli wniosek o zmianę danych osoby zamieszkałej w Polsce. Wniosek można złożyć osobiście w placówce ZUS-u lub wysłać pocztą. Istnieje także możliwość dokonania takiej zmiany za pośrednictwem Platformy Usług Elektronicznych PUE/eZUS przy posiadaniu podpisu kwalifikowanego. Warto pamiętać, że dyspozycję dotyczącą sposobu przekazywania wypłaty można w każdej chwili zmienić.

(red), fot. ZUS

Wcześniej emeryci i renciści – czas rozliczenia z ZUS

REGION/KRAJ ➤ Do końca lutego osoby, które w ubiegłym roku pobierały wcześniejszą emeryturę lub rentę oraz dorabiały do swojego świadczenia, powinny poinformować ZUS o dodatkowych przychodach. Dotyczy to między innymi wynagrodzeń z umowy o pracę, umowy zlecenia, a także przychodów z prowadzonej działalności gospodarczej oraz z tytułu pełnienia funkcji członka rady nadzorczej

Informacja o przychodach jest niezbędna, aby ZUS mógł ustalić, czy wypłacać świadczenie w prawidłowej wysokości. – Rencistów oraz wcześniejszych emerytów, którzy nie ukończyli powszechnego wieku emerytalnego (60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn), obowiązują limity dotyczące dorabiania do świadczeń. Dlatego osoby te są zobowiązane do końca lutego poinformować ZUS o dodatkowych przychodach, które osiągnęły w ubiegłym roku – informuje Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Przychody są rozliczane na podstawie zaświadczenia wydanego przez zakład pracy emeryta lub rencisty. Natomiast osoby prowadzące działalność gospodarczą składają własne oświadczenie, w którym deklarują podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne jako swój przychód. Warto zaznaczyć, że do rozliczenia uwzględniane są również przychody z pracy za granicą oraz te uzyskiwane z tytułu członkostwa w radzie nadzorczej.

Aby ZUS mógł rozliczyć świadczenie w najkorzystniejszy sposób

(rocznie lub miesięcznie), warto przedłożyć zaświadczenie o wysokości zarobków osiągniętych w poszczególnych miesiącach. Nawet jeśli w niektórych miesiącach limit został przekroczony, a w innych nie został osiągnięty, roczne rozliczenie może nie wiązać się z żadnymi konsekwencjami finansowymi.

Ile mogliśmy zarobić w ubiegłym roku?

W 2024 roku dopuszczalna roczna kwota przychodu wyniosła 65 611,40 zł brutto, natomiast graniczna roczna kwota przychodu osiągnęła wartość 121 849,50 zł brutto. Kwoty te odpowiadają 70% i 130% przeciętnych miesięcznych

wynagrodzeń z ubiegłego roku.

Kto nie musi rozliczać przychodu?

Co do zasady emeryci, którzy ukończyli powszechny wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla kobiet, 65 lat dla mężczyzn, mogą dorabiać bez ograniczeń i nie muszą informować ZUS-u

o wysokości swoich zarobków. Warto jednak pamiętać, że osoby, które osiągnęły wiek emerytalny w 2024 roku i były na wcześniejszej emeryturze, muszą rozliczyć się z ZUS-em z dochodów uzyskanych w miesiącach poprzedzających ukończenie tego wieku.

Limity dotyczące dorabiania nie dotyczą osób pobierających rentę rodzinną, które mają także ustalone prawo do emerytury z tytułu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego. Ponadto świadczeniobiorcy otrzymujący emeryturę częściową, rentę inwalidy wojennego lub wojskowego, których niezdolność do pracy jest związana ze służbą wojskową, a także osoby pobierające rentę rodzinną po takich inwalidach, nie muszą przedkładać zaświadczeń o wysokości swoich przychodów. Uczniowie szkół ponadpodstawowych oraz studenci, którzy nie ukończyli 26. roku życia, a pobierają rentę rodzinną i są zatrudnieni na umowie zlecenia lub agencyjnej, również nie są zobowiązani do składania informacji o swoich zarobkach.

(red)
fot. ZUS

Region/Kraj

Chcesz złożyć wniosek o rentę wdowią? ZUS pomoże

Wniosek o tzw. rentę wdowią można złożyć na formularzu ERWD. Osoby potrzebujące wsparcia w wypełnieniu formularza mogą liczyć na pomoc pracowników ZUS-u.

Od stycznia można składać wnioski o tzw. rentę wdowią, czyli łączenie wypłaty własnego świadczenia z rentą rodzinną po zmarłym małżonku. – Do ZUS-u wpłynęło ponad 344 tys. takich wniosków, z czego w województwie kujawsko-pomorskim złożono 22,3 tys. Warto podkreślić, że aż w 91 proc. o zbieg prawa do świadczeń ubiegają się kobiety – informuje Krystyna Michałek, regionalna rzeczniczka prasowa ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Na złożenie wniosku pozostało jeszcze kilka miesięcy

Aby otrzymać „rentę wdowią” od początku, czyli od lipca,

wniosek należy złożyć do 31 lipca bieżącego roku. – Zanim wdowa lub wdowiec dostarczą wypełniony formularz warto upewnić się, czy zostało ustalone prawo do dwóch świadczeń: własnego (np. emerytury lub renty) oraz renty rodzinnej po zmarłym współmałżonku. Jeśli jest przyznane prawo jedynie do jednego świadczenia, a jednocześnie spełnione są warunki do uzyskania drugiego, należy najpierw złożyć wniosek o to drugie świadczenie, a dopiero, po nim o zbieg prawa do świadczeń – dodaje rzeczniczka.

Wniosek o „rentę wdowią” można złożyć także w przypadku, gdy prawo do drugiego świad-

czenia jest w trakcie ustalania. Przykładem może być sytuacja, w której wypłacana jest własna emerytura i złożony został wniosek do ZUS-u o rentę rodzinną po zmarłym współmałżonku.

Jeżeli klient ma ustalone prawo do renty rodzinnej oraz do własnego świadczenia, nie musi załączać żadnych dokumentów do wniosku o „rentę wdowią”.

ZUS pomoże wypełnić wniosek

Osoby potrzebujące wsparcia w wypełnieniu wniosku mogą liczyć na pomoc pracowników ZUS-u. Podczas wizyty w placówce pracownik zapyta m.in. o numer PESEL, datę śmierci współmał-

żonka, po którym przysługuje renta rodzinna, a także o wspólność małżeńską, czyli czy prowadzone było wspólne gospodarstwo domowe, czy małżonkowie wspólnie zamieszkiwali lub łączyły ich inne więzy. Na wizytę w placówce ZUS należy zabrać ze sobą dokument tożsamości, taki jak dowód osobisty lub paszport.

Można również skorzystać z e-Dowodu dostępnego w aplikacji „mObywatel”, który umożliwi pracownikowi Sali Obsługi Klientów potwierdzić tożsamość. Należy również podać numer rachunku bankowego, na który ma być przekazywana „renta

wdowią”. Jeśli dotychczas ZUS wypłacał świadczenie za pośrednictwem poczty, klient ma możliwość kontynuowania tego sposobu lub zmiany na wypłatę bezpośrednio na konto w banku.

W przypadku wątpliwości dotyczących spełnienia wszystkich warunków niezbędnych do uzyskania „renty wdowią”, można skorzystać ze specjalnej ankiety, która znajduje się na stronie internetowej ZUS-u. Po jej wypełnieniu można też obliczyć przy pomocy udostępnionego kalkulatora szacunkową wysokość „renty wdowią”.

(red)

Grot zagra na nowym stadionie

PIŁKA NOŻNA ▶ Stadion sportowy w Kowalkach zyskuje nowe życie. Przebudowa obiektu, która trwa od pewnego czasu, zbliża się do końca, a zaplanowane prace znacząco podniosą jakość infrastruktury sportowej, stwarzając doskonałe warunki zarówno dla zawodników, jak i dla kibiców

W ramach trwającej przebudowy zrealizowano już szereg kluczowych zadań. Na stadionie zamontowano sześć nowych, nowoczesnych masztów oświetleniowych, co umożliwi rozgrywanie meczów w godzinach popołudniowych, a także poprawi komfort widzów i zawodników. Kolejnym krokiem była poprawa komunikacji na terenie obiektu – wykonano utwardzenie

ścieżek, które teraz zapewniają wygodny i bezpieczny dostęp do różnych części stadionu.

Nie mniej ważnym elementem przebudowy była budowa nowych trybun dla kibiców oraz miejsc dla drużyn. Dzięki tym zmianom obiekt zyskał estetyczny i funkcjonalny wygląd, a liczba miejsc dla widzów zo-

stała znacząco zwiększona, co pozwoli na jeszcze większe zaangażowanie społeczności lokalnej w wydarzenia sportowe. Prace nad poprawą nawierzchni boiska są w pełnym toku.

Stadion, który od lat gości drużynę Grot Kowalki, zyska nową, wysokiej jakości nawierzchnię trawiastą, co pozwoli na jeszcze lepsze warunki do gry.

Ponadto zainstalowane zostanie autonomiczne nawadnianie, które pozwoli utrzymać odpowiednią kondycję trawy niezależnie od warunków pogodowych. Zakończenie przebudowy stadionu to ważny krok w rozwoju infrastruktury sportowej w gminie Rypin.

Inwestycja ta nie tylko podnosi jakość życia mieszkańców,

ale także przyczynia się do promocji aktywności fizycznej i sportu wśród dzieci, młodzieży oraz dorosłych. Warto zaznaczyć, że nowy stadion będzie również przestrzenią do organizowania imprez o charakterze lokalnym, co z pewnością przyczyni się do zacieśnienia więzi społecznych.

(AdWo), fot. nadesłane

Siatkówka

Grali i pomagali w Skrwilnie

W sobotę 15 lutego w hali sportowej w Skrwilnie odbył się Otwarty Turniej Piłki Siatkowej. Rozgrywki miały charytatywny charakter.

Celem wydarzenia była zbiórka funduszy na leczenie ucznia Szkoły Podstawowej w Okalewie – Wojtusia. Zbiórkę przeprowadził Komitet Społeczny SP Okalewo. Podczas turnieju uczestnicy mogli spróbować smakolejków

przygotowanych przez Koło Gospodyń Wiejskich w Mościskach – „Z pasją Mościska”, które także przyłączyło się do akcji.

Wsparcia udzieliła również każda z drużyn biorących udział w rozgrywkach. Wśród zaangażo-

wanych należy wyróżnić: Skrwia Skrwilno, Nadleśnictwo Skrwilno, Czyściciele, Tłuchowo, Eko Team Zielona, Impact Żuromin, RKS Okalewo, SKS Panorama Kozłowo, FC Jechanes. Zmagania sportowe zakończyły się zwycięstwem

drużyny SKS Panorama Kozłowo! Drugie miejsce – Impact Żuromin, trzecie miejsce – Eko Team Zielona, czwarte miejsce – Tłuchowo.

– Najlepszym zawodnikiem turnieju został Kamil Kędziarski z SKS Panorama Kozłowo! Dziękuj-

jemy wszystkim, którzy włączyli się w organizację wydarzenia oraz za udzieloną pomoc – podsumowuje Urząd Gminy Skrwilno.

(ak)
fot. UG Skrwilno